

TYLIAI šlama baltieji berželiai,
Vėjas staigla augštojo pušy,
Ten kaujas už laisvę jaunieji broleliai
Audringam kovos sukury.

Prakaitas plauja jų veidus,
Iš nuovargio svyra galva,
Prisiminus, kad vargsta už tėviškėlę,
Širdyje atgyja drąsa.

Lietuvos
Atgimimo Sąjūdas

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL.

Telef: FR 6-5416

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

EINA XVIII METUS

1964 LIEPOS - JULY 23

Nr. 15(933)

LIETUVIŲ DIENA

Lietuvių Diena pasaulinėje parodoje New Yorke jau čia pat - įvyks rugpjūčio mėn. 23 dieną. Daug tautiečių iš tolimiausių Amerikos ir Kanados kraštų teiraujasi kokia bus tos Didžiosios Lietuvių Dienos - laisvojo pasaulio lietuvių demonstracijos eiga, kas joje dalyvaus, kokia bus tos dienos programa.

Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai, džiaugdamasis tokiu taurių tautiečių susidomėjimu Lietuvių Diena, įpareigojo informacijos sekciją pranešti visai lietuvių visuomenei, kad paruošiamieji darbai beveik baigti. Dirbama visu smarkumu ir pasigėrėtinu tvarkingumu. Užsimota ir baigiama daryti visa tai, kad tik toji diena - laisvojo pasaulio lietuvių šventė būtų kuo gražiausia ir didžiausia demonstracija už savo kultūrą, už savo tėvų krašto - Lietuvos laisvę.

Į šią istorinę lietuvių dieną suvažiuoja net 37 chorai su 1,368 dainininkais ir 700 tautinių šokių šokėjų. Šią šventę atvažiuoja keli chorai net iš Pietų Amerikos ir tolimosios Australijos.

Šventės išvakarėse - rugpjūčio 22d. - didžiulėje 69 Regiment Army, East 26 in Lexington Ave, New Yorke, patalpose įvyks Lietuvių Dienos dalyvių ir svečių susipažinimo vakaras su užkandžiais ir šokiais. Šokiais groti kviečiamas Neolitu - nų 18 asmenų orkestras iš Clevelando.

RUGPJŪČIO MĖN. 23 DIENA:

12 val. - iškilmingas vainiko padėjimas prie lietuviško kryžiaus pasaulinės parodos aikštėje (Garden of Meditation & Avenue of Africa);

12 val. 30 min. šv. Mišios už kenčiančią tėvynę Lietuvą Singer Bowl stadione;

Kun. Dr. S. Valiušaitis

1 val. 30 min. tame pačiame stadione didžiulis paradas; į stadijoną organizuotai, su vėliavomis, užrašais uniformomis įžygiuos 1368 dainininkai, 700 tautinių šokių šokėjų, karo veteranai bei kitos organizacijos, lydimos Bostono lietuvių orkestro. (organizacijos, norinčios dalyvauti šioje istorinėje šventėje, turi nedelsiant kreiptis į Meninės programos koordinatorių - Mr. K. Vasiliauskas - 28 Shepherd Ave, Brooklyn 8, N. Y. telefonas - MI 7-6014)

Paradas įžygiuos iš paviliono lauko pusės. Parade dalyvaus minėti dainininkai, šokėjai, orkestras ir užsiregistravusios karo veteranų ir kitos organizacijos. Į Singer Bowl stadiono estradą įeis vien chorai ir tautinių šokių grupės.

2 val. p. p. prasidės Lietuvių Dienos iškilmės ir pasirodymai. Trumpu žodžiu atidarys akt. K. Vasiliauskas, pakviesdamas Lietuvių K-to pirmininką Prof. J. Stuką tarti žodį. Kalbą pasakys Lietuvos Atstovas J. Kajeckas. Programai vadovaus - Hollywoodo aktorė Rūta Lee Kilmontytė.

RUGPJŪČIO 24d. programa bus tęsiama United States paviljone, dalyvaujant chorams bei tautinių šokių grupėms. Bus dvi programos. Pirmoji - nuo 4 iki 5 val. p. p., antroji - nuo 7 iki 8 val. v. Šias programas praveisti specialiai prašė Michael Folley, Director of the Special Events of the Worlds Fair.

Lietuvių Dienos metu parodos rajone bus platinama brošiūra apie Lietuvą, tam tikslui išleisti ženkliukai bei N. Y. Liet. Prekybos Rūmų

leidinys - vadovas. Spausdinamos atvirutės su būdinguoju lietuvišku kryžiumi, kurs tūkstančiams, jei nei milijonams, parodos lankytojų, kasdien primena Lietuvai padarytą skriaudą. O 200 N. Y. ir N. J. jaunimo, vadovaujami Alg. Budrecko, teiks pageidaujamas informacijas. Žodžiu, Komitetas daro viską, kad šioji šventė būtų tikrai visokeriopai verta lietuvių vardo. Tačiau užtikrintas LD pasisekimas priklauso nuo mūsų visų, mie li tautiečiai, glaudaus bendradarbiavimo, aukos.

Dainininkai, šokėjai, Komiteto nariai dieną naktį dirba, plūša, aukoja laiką, poilsį ir sveikatą ruošdamiesi šiai didžiajai lietuvių demonstracijai, kad geriau ir aukščiau iškeltų Lietuvos vardą, parodytų pasauliui jos kultūrą, jos didžiąją skriaudą. Bet dar yra labai daug ir tokių brolių tautiečių, kurie dėl vienuolių ar kitokių sumetimų niekuo neprisidėjo prie šios šventės - demonstracijos pasiekimo užtikrinimo. Dar jų ausys neišgirdo pačiuose kenčiančios motinos tėvynės pagalbos šaukiančios balso: "branginkite mano vardą, nepamirškite manęs, jūs mano laisvieji sūnūs ir dukros."

Broliai, sesės, lietuvi, negalėdamas pagelbėti K-tui darbu, paremk jį auka, ne rytoj, bet šiandien. Siųsk savo kad ir kuklią auką: Mr. Antanas Setikas, 84-11 101 Street, Richmond Hill 18, N. Y. Komiteto išlaidos didelės. Jam reikės per porą tūkstančių svečių - programos dalyvių primesti, bent kukliai pavaišinti. O kur visos kitos išlaidos. Mes tikime, kad ir šiuo atveju, kaip ir kitų didelių įvykių progomis, lietuvių visuomenė nebus abejiinga ir duosniai parems Lietuvai savo aukomis, savo gausiu dalyvavimu joje - rugpjūčio 23 dieną.

Laisvosios Lietuvos vadovybė praneša mieliems skaitytojams, kad Baltimorėje liepos 6 d. mirė Laisvosios Lietuvos Garbės Leidėjas

JONAS LIETUVNINKAS

sulaukęs gilios senatvės ir visą savo amžių stovėjęs kietu ažuolu lietuviybės ir lietuviškų reikalų sargyboje.

Velionis nebuvo didelio mokslo vyras, perėjo sunkų anų laikų naujojo ateivio įsikūrimo periodą, bet Jis niekad nesusvyravo savo tikėjime į tautos garbę ir Jo meilė bei auka tautos reikaluose gali būti skaisčiausiu pavyzdžiu visiems lietuviams.

Dar taip neseniai rašytame laiške Laisvajai Lietuvai Velionis sakė:

"Remdamas "Laisvąją Lietuvą" ir aukodamas kitiems kultūriniais lietuvių reikalams, aš vis tikėjau savo pavyzdžiu patikinti kitus tautiečius, ypač mano miesto, Baltimorės, pelningųjų verslų žmones, inteligentus. Net dyvai, kad mūsieškiai naujieji ateiviai, ilgiau šiame krašte gyvendami, kasmet daugiau uždirbdami, dabar vis labiau eina "biednyn". "Taip jau, tur būt, būna gyvenime, kad pagaliau supranti, kad nieko į karštą nenusineši, kad ir to, ką turi, yra per daug. O su tavim kartu keliaus tik vienas tavo palydovas: ką tu gero būsi padaręs kitiems - Lietuvai ir savo tautiečiams!"

Velionis savo žodžius įrodė darbais.

Reikėdami Velionies šeimai ir Jo artimiesiems širdingą užuojautą, liūdime, kad mūsų tauta neteko kilnaus ir didelio idealisto - savo sūnaus.

LAISVOJI LIETUVA

Didžiausias mano troškimas -

padėti Lietuvai

Netikėtai gyslų sukalkėjimo priepuolio parbloktas, 16 dienų be sąmonės ligoninėje su mirtimi kovojęs, liepos 6d. tyliai užgeso didysis Baltimorės lietuvių senosios ateivijos kilnus patriotizmo švyturys - JONAS LIETUVNINKAS. Gimęs birželio 24d. 1882 m. Visčiakaimy, Vilkaviškio parp., 6 vaikų šeimoje. Tėviškės ūkis - 40 margų (20 ha) geros žemės. Penkias žiemas (20 ha) pradinę mokyklą. Labai norėjęs siekti aukštesnio mokslo, bet tėvai neleidę. Daugiausia lavinosi pats, žinojimo troškimą, matyti, paveldėjęs iš tėvo, kuris labai mėgęs skaityti. Svajojęs bū

ti mokytoju arba agronomu. Bet tėvas tokiu nevertino: "Ant tokių išleisi, tai paskum tik mėšą valgysi pėnyčiomis". Tėvas, esą, buvęs atkaklus katalikas. O į kunigus eiti jaunas Lietuvninkas nenorėjęs. Paaugęs grodavęs vestuvėse. Jo dėdė, motinos brolis, buvęs geras muzikantas, - kai jis užgrodavęs, tai, anot velionio, smuikas staugte staugęs. Jonas irgi smuikavo. Jų "kapelija" susidėjo iš 2 smuikų ir "basetlės". Tuo laiku Jonas labai norėjęs Vilkaviškį moky-

tis groti iš gaidų, bet ir tam nebuvo progos.

1903m. lapkričio 1d. po 18 parų kelionės vandenynu, pasiekė Baltimorę. Vykstančius į Ameriką tuometinis Vilkaviškio dekanas M. Dabrila aptardavęs: "Važiuoja jaunimas į pagonišką, masonišką šalį. Ten užmiršta Dievą, tikėjimą ir viską."

Jaunasis ateivis pirmiaisiais savo gyvenimo naujoje šalyje metais nesveikavo, nesitikėjo ilgai gyventi.

Lietuvoje 2 metus buvo dirbęs dailės darbu. Tad ir čion atvykęs pirmiausia ėjo darbo ieškoti į stalių dirbtuvę. Darbininkui į valandą tada

mokėję po 10 centų. 1904m. Baltimorėje siautė didelis gaisras. Išdegė visas miesto vidurys, kartu sudegė ir pirmoji Lietuvninko darbovietė. Netekęs pragyvenimo, darbo ieškoti važiavo į Pittsburgą, kur gyveno jo pusbrolis. "Nors ten buvo daug fabriku, bet imdavo tik stipriausius, stambius vyrus. Mane, menkiauo atrodantį, - pasakojo velionis, - nesitikėjau kad ims. Man ten sakė: kai geležies liejyklose nuo karščio kas nualps, tada gausi darbo. "Pusbrolio pakalbintas, įstoja į anglių kasyklą. Per savaitę čia uždirbdavo jau 18-20 dol.

"Kokią savaitę padirbus "mainose", šaukia mane į raštinę. Mat, jau nori mane užrašyti tikru darbininku. Klausia vardo, pavardės. Pasakau. Bet, kai pareikalavo "suspelinti" - bėda! - nemoku. Na, tai tegu bus "Lipton". Tokią angliškai ausiai sukėlė garsinę sąsają jo lietuviškos pavardės ištarimas. Taip ir liko dokumentuose John Lipton.

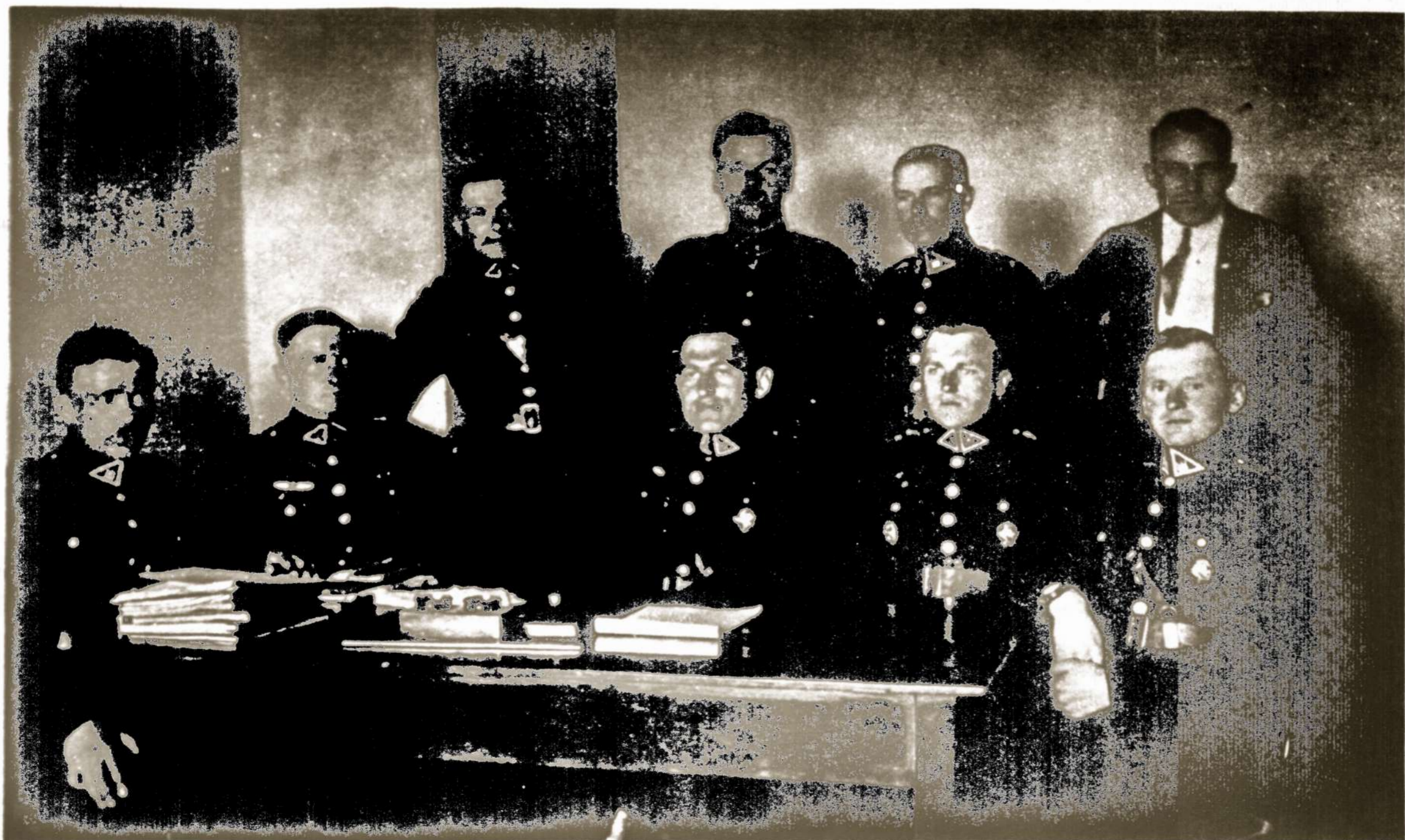
Apie metus laiko praleidęs Pensilvanijos požemy, grįžo į Baltimorę. Šį kartą jau nuėjo į "kriaučių šapą", kur 85% senųjų Baltimorės lietuvių pelnydavosi duoną. Dirbti tada reikėjo nuo 6 v. r. ligi 7 vakare, kartais dar ilgiau. Šiai pramonės sričiai velionis atidavė virš 20m. savo gyvenimo.

Dar prieš I-mą pasaulinį karą jis

veikliai dalyvavo susipratusių darbininkų sąjūdyje. Kurį laiką buvo Baltimorės lietuvių Nepriklausomos siuvelyklų darbininkų unijos, turėjusios apie 2.000 narių, pirmininku. Pristėjo ir prie vadinamų "aidoblininkų" (tarptautinės kovingos pramoniečių unijos). Čia jį matome jos lietuvių skyriaus laikraščio "Darbininkų Balsu", ėjusio Baltimorėje 1914-16 m. sumanytojų ir leidėjų komisijos narių tarpe. "Tuo laiku buvo labai įsigalėjęs socialistai. Per IWW uniją ir "Darbininkų Balsą" mano tikslas buvo jus suskaldyti ir aplamdinti", prisimindavo velionis.

Visuomeninė veikla Lietuvninkas dėl savo nuosaikaus, ramaus ir švelnaus būdo žmonių mėgiamas. Dažnai būdavo renkamas pirmininkauti arba užrašyti protokolą. Žmonės sakydavo kad sugebęs gerai vesti susirinkimus.

Jam betgi nesvetima ir verslo sritis. Šešiose skirtingose verslomonėse buvo savininku ar dalininku. Svarbias pareigas ėjo Baltimorės lietuvių bankelyje, kur dviem atvejais buvo šios beveik milijoninę apyvartą pasiekusios įstaigos prezidentu ir daug metų tarybos nariu (direktoriu). Prieš depresiją perėjo į lengvųjų gėralų biznį. Įsigijęs pilstytuvę, pirmasis Baltimorės miesto rinkoje paskleidė Pepsi-Cola. Užėjus ūkiniam - nukelta į 6 puslapį -

Darius ir Girėno didvyrišką skridimą per Atlantą prisimenant... Darius IV-tos eskadrilės karininkų tarpe, prieš išvykdamas į Ameriką. Antras iš kairės Darius, viduryje eskadrilės vadas pulk. Peseckas ir šalia jo majoras J. Pyragius.

ATKAKLI TAUTA ir AUŠROS VARTAI

3-oji tąsa

O kiek pro Aušros Vartus yra praėjusių šventųjų kraštų kariuomenių! Jie gerai buvo žinomi ir totorių chanams, ir jonams žiauriams, ir kryžiuočių "riteriams", o dabar žinomi bolševikams. Mes čia, gaudydami žinias iš Lietuvos, pirmiausia klausiam: "Kaip Aušros Vartai"?

Jeigu šiandien bolševikai Aušros Vartų nenugriaua ir neišveda plačią kultūrinę aleją (kaip šiame krašte atsitiko Detroite), ar negalėtume aiškinti, kad dėl jų garso, kad okupuojant tai privengia dar labiau prieš save nustatyti tautą... O ne dėl menkos jų reikšmės, kaip norėtų aiškinti autorius. Tuo tarpu Klaipėdoje, ant reformacijos atėjimo slenksčio, naujai (su jų pačių leidimu) pastatyti šventovei surado priekabių nugriauti.

Aš supratau, kad vilniečiai čia kovoja ne už paveikslą, bet už stebuklo vietovinį vardą. Jeigu Aušros Vartų Marija būtų vaizduojama tokia, kaip dabar dailininkas sukurs, šiluvinė, tai niekas nebūtų taręs priešingo žodžio. Bet jeigu jau taip susiklostė, kad Aušros Vartų Marijos stebuklo žmogiškajai išraiškai teko Barbaros Radvilaitės, Lietuvos Didžiosios kunigaikštienės ir Lenkijos karalienės veidas, tai šnektelkime, prie progos, ir apie jį.

Jeigu Aušros Vartų vardu (SY to nesako) pavadinti koplyčiai (su jų centriniu paveikslu) sukludė B. Radvilaitės veido bruožai, tai čia galėjo būti arba pačių rengėjų nusigandimas savo lietuviško veido, ar lenkų įsikišimas.

Mes žinome B. Radvilaitės-Žigimantienės kelią į teisėtai jai priklausantį Lenkijos karalienės karūną. Tik per paslaptinę jos mirtį Lenkija išvengė lietuviškos karalienės. Tai kaip čia dabar tos pačios Radvilaitės veidas badys lenkams akis ir ilgas amžius liudys tą istorinę tragediją!

O mums ir tautiniu, istoriniu atžvilgiu būtų buvęs lašas alyvos į mūsų gėstančias lempas. Mes turėtume didžiulis, kad lietuviškas veidas ir jo išraiška tiko Marijai pavaizduoti, o ne tik japonių, prancūzių, vokiečių, italų ir tt. Pasakykite, kurį šventąjį kuriant (nesant nuotraukų) - Kristų, angelus, Mariją - nebūtų sekta gyvu pavyzdžiu, ir kiek visokių to paties asmens paveikslų prikurta? Sikstino garbios Madonos kūrėjai (pasakoja) pavyzdžiu buvusi jo meilužė.

O kieno veidu bus sukurtas (ar jau yra) dabartinis Šiluvos paveikslas? Spėlioti apie Aušros Vartų vardo nepriimtumą ir dėl paveikslu su Radvilaitės veidu dar įgalina ši SY figūra. "Kodėl tad siedinti Vilnių su Aušros Vartais? Kodėl tik ši šventovė turėtų talkinti Vilniaus sąjungai." Atsakykite irgi figūra, kad nereikėtų per ilgai aiškintis, -tik gal logiškesne. Kodėl tad siedinti su Šiluva? Kodėl šventovė turėtų talkinti Žemaičių Klubui, ar Šiluvos parapijai, tuo tarpu, kai Žemaičių Kalvarijos stebuklas ir kalvarijos, plačiau žinomas ir gali talkinti visai Žemaitijai. Į Žemaičių Kalvariją eidavo ir procesijos, ir gausiai vykdavo atskiri asmens.

Būtų labai įdomu iš autoriaus išgirsti, kokių būdu Aušros Vartai "talkina Vilniaus sąjungai"? Kad visa Nepriklausoma Lietuva talkino Vilniaus Kraštui išsivaduoti (ir Aušros Vartams), per Vilniui vaduoti Sąjungą, tai mes žinome. Argi to nežinotų šiluviečiai! Vilniečių akcija jokio la bo be kovos ir pavoju jiems neneša. O labas bus, kai bus išlaisvinta Lietuva su Aušros Vartais (suprantama su Vilniumi), kad tauta, be visa kita, galėtų vykdyti savos religijos kultą, neskiriant nė Šiluvos. O kaip vysk. V. Brizgys teigia (Drauge), kad vilniečiai tai daro savo garbei, tai noroms -nenoroms jiems ir visiems kovotojams už savo krašto laisvę ir religiją garbės tenka. Kam gi statomi paminklai. Kieno karstai laikomi šventovėse! Jeigu kokio "labo" SY įtaria siekiant vilniečius, tai kokiam labai dirba kiti! Kai 1940m. spalio mėn. 10d. Vilnius buvo prijungtas prie sovietinės Lietuvos, mes ten nuvykę matėme jų labą. Kur šiandien Sinius, Pr. Žižmaras, davęs antausį lenkui už įžeidimą lietuvių kalbos?.. Pasimeldęs Aušros Vartuose, basas nuėjęs per miestą į vietą dvikovos ir ją laimėjęs.

Taigi čia ne vien "vilniečių akcija" kaip iš aukšto meta SY. Vilnius su jo sritimis, religiniu, istoriniu,

Rašo - A. V.

politiniu, kultūrinu turiniu visų mūsų reikalas, bent turėtų būti. Jeigu "Vilniečių memorandumas savo turiniu neiškelė naujų dalykų, kurių nebūtų buvę prieš tai spaudoje," kaip visai teisingai pripažįsta autorius, tai tas ir įrodo visų bendrą mintį, nuomonę (tie pirmiau išskirti dalykai spaudoje juk nebuvo vien tik vilniečių). Ką jie galėjo naujai išskirti, negu tai, ko visa tauta ir valstybė siekia! O ta valstybė ne tik nedraudė kunigams ir vyskupams išskirti, išgarsinti ir šiluvos stebuklą, parašyti jo istoriją, bet pati prisidėjo prie garsinimo, paskelbusi Šiluvos atleidų rugsėjo mėn. 8 d., sutapusia su Vytauto Didžiojo vainikavimo diena, Valstybės švente.

Nepriklausomoje Lietuvoje ir mokyklose vaikai po maldos kalbėdavo "O Vilniaus nepamiršk, lietuvi". Kur žodinė kūryba? Kun. Gustaitis, Bradūnas, Maironis? Kur dainos, giesmės, maršai. Tų pačių kunigų tremtyje sudarytose maldaknygėse maldos už tėvynę kreipiamasi į Aušros Vartų Mariją. Kas nepažįsta Aušros Vartų paveikslą, nors jis būtų be parašo. Į PLB Seimą deleguota tiek kunigų, kad seimas buvo pavadintas kunigų seimu (Dirva). Į tos pačios bendruomenės tarybą vėliau neišrinktas nė vienas kunigas, o pastorius A. Trakis. Gali būti atsitiktinumas, bet gali būti dėl to, kad tas seimas lyg ir pasisakė neprieštaraujantis Šiluvos vardui. Kaip čia SY galėjo pasivaikinti šį reikalą esantį tik vilniečių reikalą.

Čia tikėtų sugretinti SY tokius du teigimus: "Daugelis lietuvių, reikia manyti, nei taip jaučia, nei galvoja" (suprask, kaip vilniečiai) su "Ginančiųjų Šiluvos reikalą kaip ir nebuvd!". Vis dėlto ne visi kunigai yra pasitraukę iš Aušros Vartų gnybos ir Šiluvos apkasus. Paminėtinas iš jų prelatas M. Krupavičius, "... išlydo, ar teisingiau išstumta šv. Aušros Vartų Mergelė. Tą klaidą mes turėsime atitaisyti." (Žiūr. Draugas 64m. III. 11d. Šv. Kazimierus lenkų akimis) Mat, kas dirbo savo valstybės daugiapusisškame statyme pabrėžiamai su religija, tas žino, kokias čia padaryta klaidas.

Lietuvai ir jos religijai atstovauti keliamą stebuklą ne sostinės, o provincijos SY dangsto kitą pravyzdžiais. Marija niekur sostinėse nepasirodžiusi, o kur nors laukuose ant akmens. Tuo tarpu Vilniuje ant miesto mūro sienos. Bet "Marija neturi pašvęstų kulky", (ironija) suprask, Vilniui apginti. Kristus negynė Jeruzalės ir ne dėl jos verkė.

Taip šneka teologas. Kaip atrodo ne teologui? Pirmiausia ta lygiagretybė užtampaudoja vilniečių teigimą - kas žydams Jeruzalė, tas mums Vilnius (žinoma su visu turiniu). Tai dvi išskirtinės sostinės ilgai buvusios okupuotu kraštu. Viena krikščionybės įkūrėjo Karalių giminės Kristaus, kur jis turėjo gimtį, niekur laipai toli, išskyrus tremtį, nebuvo nuo jos pasitraukęs ir atėjęs į ją mirti.

Antroji - Vilnius, kuriame ant mūrinių sienos atsistojo Marija tarp provoslavijos ir katalikybės. Ji vėliau (Marija)gavusi Lietuvos Didžiosios kunigaikštienės veidą, ir stebuklas simboliškai pavadintas Aušros Vartai, panašiai kaip litanijoje -Aušros Žvaigždė.

Provoslavijos sustabdymu rūpinosi ir Šv. Kazimieras. Jis pasipriešino Pop. Sikstui IV-jam, kurio "kanceliarijėjau buvo rengiamasi pripažinti Maskvos kunigaikščiu Jonui III caro titulą" (...)"Šv. Kazimieras jautė, kad visi šie Romos meilikavimai Maskvai nieko bažnyčiai nepadės" (...)(Žiūr. Aidai 58m. Nr. 8"Šimolinė Šv. Kazimiero prasmė, Antanas Maccina).

Mūrinė siena saugojo ir Jeruzalę. Žydai rinkdavosi prie jos raudoti ir melstis už savo krašto laisvę - tai Raudų siena.

Nei Aušros Vartų Marija, nei Kristus "pašvęstomis kulkomis" nesaudė ir savo sostinių nuo sugriovimo negynė, bet joms tokiuose istorijos ir politikos vingiuose tolimas buvimas neatimtas. Vilnius atsistatė, atsistatė ir buvusios sudegusios ar sugriautos šventovės. Jis iš mažos pilaitės išaugo į garsų puikų miestą su "Aušros vartais viduryje, kurio ir dabar negali atsisakyti lenkai (jų autorius liepia nebijoti). Iš kur SY žino, kad be Aušros Vartų Lietuva būtų buvusi "kryžių ir šventovių šalis"? Juk kaip tik ir už kryžių statymą būdavo tremiama į Sibirą. Ar ne per greitai būtų sprendimas, kad Aušros Vartų Marija daugiau nepajū dains piršto Lietuvai ir jos žmonėms padėti? Tai kuriems galams dabar tuo vardu pavadinti koplyčią! Iš kur žino, kad be Aušros Vartų ir dabar provoslavijai ir režimui, kurį vysk. V. Brizgys laiko doktrina, pridėkime, saugojama gausiausias pasaulyje kariuomenės, aprūpintos baisiausiais ginklais, tauta pajėtų spirtis?

Kaip tik dabar "Aušros Vartų" stebuklas prasingenis savo vietoje ir išraiška. Tuo tarpu protestantizmo pavojus negresia. O jis ir anuomet, pasak SY, pradžioje buvęs chaosas. Iš kur gresia ir kas gresia, autorius žino. "Pradėjome baugintis lenkų tokiu metu, kai Vilniui ir Lietuvai gresia sovietizacija, rusifikacija ir šventovių likvidacija." Tikėtų pridėti polonizacija, ypač Vilniui, o mums čia amerikinizacija. Iš visų vietovių žemėje (arba iš nė vienos) Marija gali kludytį priešą; manau ji ne besitraukiantis ir saugesnę poziciją iš mūšio lauko kareivis (pasitraukęs kareivis ir perėjęs į priešų skaičius ir "amunicija" stipresnę, pusę atiduodamas karo lauko teismui). Tačiau, jei koplyčios rengėjai Marijos pagalbos Lietuvai laipsnavimo mintį iškelė - pasiūlė, ir sušlavavo jų tikėjimas Aušros Vartų Marija, tai valia visiems šnekėti, ypač, kad tai nėra dogma.

BUS DAUGIAU

TARAS ŠEVČENKO paminklas Vašingtone, atidarytas liepos 27d., pagerbiant ukrainiečių laisvės kovotoją. Atidarymo iškilnėse dalyvavo apie 50.000 ukrainiečių.

Lietuviai ukrainiečių šventėje

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos suvažiavime gegužės 30d. Detroite dalyvavo ukrainiečių atstovai, kurie pakvietė lietuvius dalyvauti Vašingtone įvykstančiame ukrainiečių suvažiavime birželio 27d. ir kartu dalyvauti jų demonstracijoje, atidarant ukrainiečių poetui Taras Ševčenko paminklą.

Taras Ševčenko ukrainiečių tautai yra tas pat, kas lietuviams Donelaitis ir Maironis. Jis buvo ne tik poetas, bet ir neblogas dailininkas, šio amato išmokęs gyvendamas Lietuvoje - Vilniuje. Beto, jis lietuviams artimas dar ir tuo, kad draugavo su pa nevēžiečių poetu J. Stanevičium ir Z Sierakausku, 1863 m. sukilimo vadu.

Taras Ševčenko gyvenimas buvo labai sunkus. Našlaitis, baudžiauninko vaikas, išpirktas iš baudžios už 2.500 rublių. Betgi Ševčenko buvo nepaprastas ir aktyvus kovotojas už ukrainiečių tautos laisvę. Už tai jis rusų valdžios buvo nuteistas visam gyvenimui kareivauti ir mirė dideliame varge ir skurde 1861m. Bolševikai jau suskubo jį nudažyti raudonai, tačiau jie dar kol kas nepasiekė to iškvailėjimo laipsnio, kad jį paskelbus... bolševiku.

Ukrainiečiai, gyvenę laisvuose kraštuose, bendromis jėgomis pasta-tė jo garbei paminklą Vašingtone ir

jį atidarė švenčiant poeto 150 metų gimimo sukaktį. Atidaryme dalyvavo apie 50.000 ukrainiečių, kurie savo ugningomis prakalbomis šaukė laisvajam pasauliui: "Kol nebus įgyvendintas pasaulyje žmogaus ir tautų laisvės apsisprendimo principas, kad Ukraina ir kitos Europos valstybės vergaus ir neš Sovietų Rusijos jungę pasaulyje pastovios taikos ir ramybės nebus!"

Toje didelėje demonstracijoje ir paminklo atidaryme dalyvavo ir lietuvių grupė: V. Šimkus, P. Dirkis, J. Česna, Siručiai, J. Jasaitis ir Aukšt. Lit. mokyklos Čikagoje auklėtinės - Danutė Šukelytė, Milda Pakalniškytė ir Audronė Lesniauskaitė. Kiek vėliau prie šios grupės prisijungė O. Zailskienė, Z. Juškevičienė, M. Peteraitienė ir Vilkas.

Vašingtono spauda pirmuose puslapiuose įdėjo lietuvių grupės nuotraukas ir plačiai aprašė šventę.

Paulius Erdvys

MŪSŲ KREPŠININKŲ LAIMĖJIMAI

Mums praneša mūsų bičiuliai iš Australijos telegrama, kad lietuvių krepšinininkų rinktinės gastrolės Australijoje vyksta sėkmingiau, nei buvo tikėtasi ir planuota.

Po gerai prarastos reklamos, sutinkant krepšinininkus susirinko didelė žmonių minia, sutikimą filmavo televizijai, dalyvaujant ir gausiam būriui spaudos atstovų.

Pirmąsias dvi rungtynes mūsų krepšinininkai jau laimėjo!

Pirmame susitikime buvo žaidžiama prieš Sydnejaus Paratellį komandą ir rungtynės laimėtos 84-49 santykiu.

Antrosios rungtynės prieš Pietų N. S. Wales rinktinę baigėsi mūsų krepšinininkų laimėjimu 82-58. Šios rungtynės buvo transliuotos per televiziją ir salė buvo sausakimšai pilna.

Lietuviškos kolonijos Australijoje entuziazmas ir šiltas priėmimas yra nuostabiai puikus. Visuose laikraščiuose pilna Lietuvos vardo, kai kurie, kartu su rungtynių aprašymu, paduoda ir žiupsnelius Lietuvos istorijos bei nušviečia dabartinę jos padėtį.

Sveikiname mūsų vyrus garbingai kovojančius už Lietuvos trispalvę ir linkime jiems puiklausios sekmės

S. V.

Pasaulinės Parodos metu įvykstančios Lietuvių Dienos (rugpjūčio 23 d.) Muzikų Komitetas, - iš kairės: Sekretorius M. Cibas, vicepirmininkas A. Visminas, pirmininkas A. Kačanauskas ir narys spaudos reikalams V. Mamaitis. Plačioji lietuvių visuomenė kviečiama rengtis ir dalyvauti šioje reikšmingoje Lietuvių Dienoje, kuri, nėra abejonės, virs masine lietuvių manifestacija už Lietuvos laisvę. Lietuvių Dienos programa turtinga ir įdomi, dalyvaujant jungtiniam lietuvių chorui, tautinių šokių grupėms ir tt.

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igaliotas leidejas - V. KAČINSKAS

Redaktorius - A. J. KAULĖNAS

Administratorius - K. RADVILA

Prenumerata metams \$ 5.
Subscription per year \$ 5

Atkiras numeris 20 c.
20 c. per copy

GARBĖS LEIDĖJAI: J. Bagdonavičius, St. Jakubickas, J. Lietuvninkas, Dr. K. Liutkus, Br. Macianskis ir L. Virbickas

Goldwateris

Respublikonų Partijos konvencija nominavo savo kandidatą į prezidentus. Juo, kaip ir buvo galima laukti, nominotas Barry Goldwateris, šios partijos dešiniojo sparno lyderis, ilgametis kovotojas už Amerikos pres tyžą ir atkaklus antikomunistas bei visų kitų jiems artimų srovių (kaip tariamieji liberalai) priešininkas.

Konvencijoje ėjo atkakli kova tarp kairiųjų ir dešiniųjų šios partijos sparnų ir ji pasibaigė triumfališku Amerikos atgimimo siekiančios konservatinės srovės laimėjimu.

Zvilgterėkime bent suglaustai į šios nominacijos reikšmę ir susipažinkime su sąlygomis, kurios pagimdė šį naują Amerikoje judėjimą (tautinio nacionalizmo atgimimą, panašų į Amerikos laisvės kovų laikus), vadovaujamą Berry Goldwaterio.

Tas judėjimas negimė per vieną dieną, jis brendo akivaizdoje nuolatinių Amerikos nesėkmių politiniame gyvenime, su karteliu pergyvenant vieną po kito sekančius pralaimėjimus tada, kai buvo visos galimybės pasukti vairą laimėjimų kryptimi.

Štai, dabar, kada po beveik 50 metų despotinio viešpatavimo, komunizmas iki tiek nusigyveno, kad nebeturėjo net kuo pamaityti savo imperijos vergų, Amerika, vieton diplomatinio paspaudimo, ima ir veltui siunčia kviečius, kad išgelbėjus tarptautinį banditizmą, kad prailginus milijonams kančias.

Su Amerikos demokratų partija kas tai tokio negerai. Jų silpnoji vieta, - ją užvaldė kairysis elementas, kuris (tik jiems težinomis tikslais) nieko daugiau nenori, kaip vesti tokią politiką, kad tik nenugalėti komunizmo, neatsižvelgiant kiek tas komunistas daro eibių Amerikai ar laisvajam pasauliui. Užtenka tik prisiminti gėdingą bylą su Kuba ir dar gėdingesnį pralaimėjimą, reikalus Vietname, kur Amerikos vyrai žūna patys nežinodami už ką (ten jokios politikos, atrodo, iš vi so nėra), Congokur Tašombė visomis priemonėmis buvo persekiojamas, nes jis buvo antikomunistas (dabar patys congiečiai

ji pakvietė būti ministru pirmininku!), Berlyno gėdos sieną - tai vis demokratų "politikos" (jei iš viso jie turi kokią!) vaisiai, kurių kartumą junta visas laisvasis pasaulis.

Dar didesnė sensacija, - ginče tarp Kinijos ir Rusijos, kuris, mūsų manymu, turėjo būti išnaudotas laisvojo pasaulio naudai, Amerikos demokratai viešai pareiškia, kad jie.. remia Rusiją!

Akivaizdoje šios nelaimingos laisvajam pasauliui Amerikos politikos, kiekvienas lietuvis, kuris dar rūpinasi ir sielojasi Lietuvos laisvės reikalais, atsisuka su nauja viltimi į respublikonų kandidatą į prezidentus Berry Goldwaterį.

Ko mes tikimės iš jo? Pirmiausia turime atsimiti praeitį ir iš jos pasimokyti, kad netektų pakartotinai gyventi nusivilymu.

Mes esame jau daug kartų girdėję iš kandidatų apie "išlaisvinimą rytų Europos". Deja, tie rinkiminiai pažadai ir likdavo pažadais... Prisiminkime tik vieną faktą: kai Amerikos prezidentui pats likimas suteikė progą išlaisvinti bent vieną tautą (Vengrų sukilimas), nerizikuojant atominiu karu, kai vergų imperijos bosas jau buvo nustojęs vilties sutramdyti ven grų laisvės kovą... jam talkon ateina tas, kuris rinkimų metu buvo žadėjęs "laisvinti Europą" ir ramiai pareiškia, kad... Amerika nesikiš į Vengrijos įvykius... To signalo Kremliaus užteko. Tik tada Kremliaus vadai įsakė savo divizionom išmardyti kraujuje nelaimingą vengrų tautą!

Mes nesitikim ir nelaukiam ir iš Goldwaterio, kad jis skelbtų "kryžiaus karą" išlaisvinti pavergtas tautas. Bet žiūrėdami į jo praeities veiklą matome, kad tai esama ištikrųjų iškilios asmenybės, kietų principų žmogaus. Goldwateris yra vienintelis politikas, kuris drįso viešai pasmerkti komunizmą ir nurodyti jo pavojingumą Amerikai ir laisvajam pasauliui. Goldwateris yra vienintelis politikas, kuris ir raštu ir žodžiu įrodė, kad jis žino kas yra komunizmas. Jo pareiškimas, kad komunizmą reikia sutramdyti vardan Ameri-

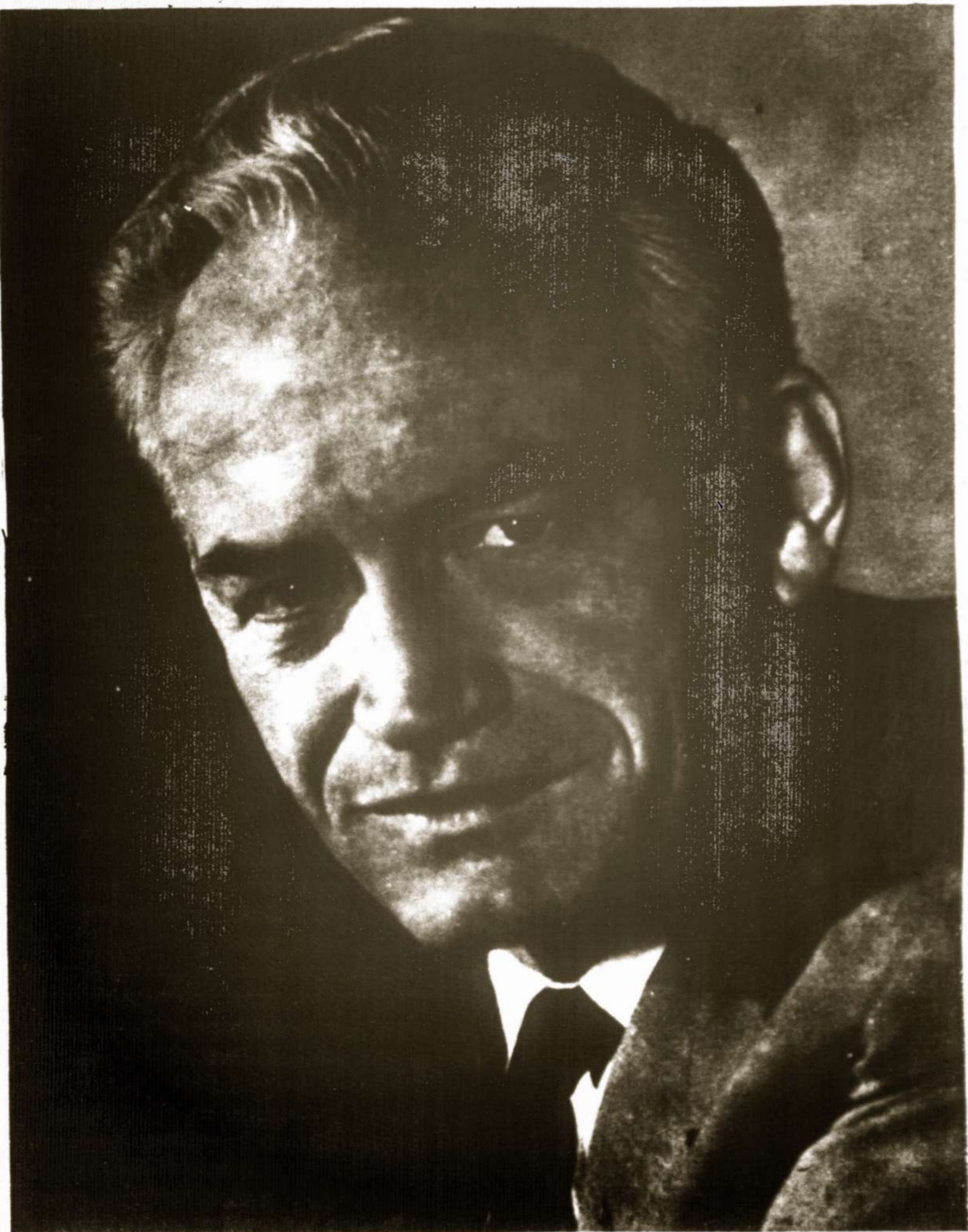
kos laisvės ir saugumo, vardan laisvojo pasaulio ramybės (šiose rėmuose yra ir mūsų pavergtos Lietuvos reikalai), duoda vilčių, kad (ne kiemo kito) Amerikos interesus gindamas jis ves tikrai kitą, pozityvią ir realią politiką, nesistengiant kaip gairininkams šokinėti iš vieno komunizmo sukurto karo židinio prie kito, bet juos prispaus, kad jie (pagaliau!) turėtų trauktis.

Iki šiol buvo taip, kad visos "derybos", kurias vedė Amerika ar laisvasis pasaulis su komunizmu, kaip nelaimė, visada buvo derybos dėl tų objektų, kuriuos dar turi Vakarai ir niekad dėl to, kas jau buvo paglemžta komunizmo. Šioji padėtis, atrodo, laimėjus Goldwateriui rinkimus turėtų pasikeisti, ką jis labai įsąskmūi ir aiškiai pažymi savo knygoje.

Jau vien toji aplinkybė mums palanki, kad mes pirmą kartą pokario istori joje sutinkame didžiosios valstybės politiką, kuris be tuščių pažadų (aš tave išlaisvinsiu - tik balsuok dabar už mane!), realiai vertina tarptautinę padėtį ir iš to daro logiškas išvadas: kol gyvuos komunizmas, kuris viešai skelbia pasauliui kad palaidos laisvuosius Vakarus, tol nebus žemėje taikos ir ramybės! Kol Vakarai žingsnis po žingsnio trauksis ir vis naujoms nuolaidoms apdovanos komunistinį imperializmą - nėra vilties išlikti gyviems ir laisviems. Reikia pereiti iš defenzyvos į ofensyvą, reikia perimti iš komunistinio pasaulio iniciatyvą.

Štai, čia glūdi ir mūsų tautai viltis, kad šis vyras gali pasukti likimo ratą laisvųjų tautų naudai, o tame posukyje rasime vietą ir mes - lietuvių tauta.

Rusų komunizmas iki šiol pasiekė visus savo laimėjimus blefais. Jis mokėjo pridengti savo negalavimus, o aštria propaganda buvo įtikines ne vieną "liberalą", kad kitos išeities jau nebėra, kaip pasiduoti... mesdamas šūki: geriau raudonas, nei la vonas... Goldwateris juokiasi iš šio psichozo, tvirtindamas, kad komunizmas yra silpnėsnis nei išsigandę "liberalai" mano, kad jo nesugebėjimas net išsimaityti yra tas laidas, kad energinga ir planinga politika jį gali nustumti ir be jokio karo į senas sienas... Jo manymu, nereikia atominių ginklų karo, reikia tik realios politikos, reikia tik drąsos, kad nei derybose, nei komunizmo kuriamoose karo židiniuose komunizmas

BERRY GOLDWATERIS
Respublikonų Partijos kandidatas į Amerikos Prezidentus

neturėtų iniciatyvos.

Iki kokio nelogiškumo yra dasigyvenusi dabartinė demokratų administracija rodo šis pavyzdys: Amerika pyksta ant britų, kam šie parduoja autobusus Kubai, tuo tarpu ta pati Amerika veltui padovanoja milijonus tonų kviečių Kubos tikrajam bosui - Kremliaus! Argi čia yra nors lašas paprasčiausios logikos?

Pagaliau, reikia manyti, kad šio vyro vadovybėje Amerikos prestyžas pakils, kuris iki šių dienų buvo taip žemai kritęs, kad net Panama (Amerikos pagimdytas viščiukas ir tik iš Amerikos lėšų gyvenęs!), nei Ghana (gaunanti virš 250 mil. doler-

rių į metus pašalpos!) nei kiti Ili-putai gaudami rieškučiais Amerikos dolerių, nebespiaus jai į veidą.

Atėjo laikas Amerikai išsitiesti ir būti tikru laisvojo pasaulio vadu. Mes savo kukliomis jėgomis galime padėti šiam Amerikos atgimimui. Tenelieka nei vieno lietuvių, kuris neišjungtų į rinkinimą akciją, teneleka nei vieno lietuvių, kuris nepabalsuotų už Berry Goldwaterį. Čia glūdi mūsų nelaimingai tautai išsilaivinio viltis ir vardan mūsų tautos - atlikime šį jos laisvinimo darbą!

Algirdas J. Kaulėnas

MES IR SLAVAI

Rašo - J. Rutkus

je ryžto tą per šimtmečius trukusią negerovę pagaliau kaip nors sustabdyti.

Dabar tėvynė jau slavų žiauriai nuvergta ir mirtinai smaugiama, brc liai lietuvių vergais paversti, mūsų žemė akplėšiška rusais kolonizuojama, dar lenkai vis teptretenduoja į mūsų šalies sostinę Vilnių... O mes ką darome? Ar visi jaučiame tą nelaimę ir ar veiksmingai kuo nors prisidedame prie jos pašalinimo?

Deja, nevienas mūsų rūpinasi savo asmeniniais reikalais, tautai ne skirdamas energijos, laiko nei pinigų. Kitas galvoja: tai ne mano dalykas, arba - aš čia vistiek nieko negaliu padėti. O tai yra klaida. Sutelktinėm jėgom, po truputį, kiekvienas po mažą grūdėlį - didelius darbus galime atlikti. Tik reikia apie tai galvoti, giliai suprasti ir - nuoširdžiai norėti savo tautai geresnio rytojaus. O ne būti toki atšale, tautiškai apmirę, kaip tas kunigas, kur prieš Aušros Vartus pasisakė: girdi, mes per daug patriotizmo turime, o reikia dėl tautinių dalykų mažiau jaudintis... Ar tai ne išdavikiška sugestija? Quo usque tandem... anot romėnų Katilinos - kaip ilgai mes snausime ir tylo mis leisimės varomi, lyg nesąmonin gi galvijai, į stokjardus?

Slavai nėra už mus protingesni nei gabesni. Tad kodėl amžių bėgyje visą laiką mes jiems užleidžiame pozicijas? Svarstykime, jei dar norime bent nuo šio laiko atsilaikyti. Ir nebijokime prisipažinti prie savo klaidų. Yra vis dėl to vienas kitas taškas ties kuriuo slavai yra buvę už mus pranašesni. Tiktai sutelkę dėmesį į praeities klaidas ir jų nebekartodami, mes galime atlaikyti savo pozicijas ateityje. Kaimyninė tautų kova yra ne vienos dienos, o dešimtmečių ir šimtmečių ryžtingumas. Pamažu, bet nuosekliai ir sąmoningai, ilgu patvarumu reikia vesti kovą už lietu-

viškas žemes, už savos tautos gyvybę. Todėl ne paviršutiniškai, bet giliai iš esmės išsiaiškintini klausimai, kurie visus mus liečia. Ir reikia vengti paviršutiniško optimizmo nes jis sužlugdo geras pastangas. Kovoje kritiškumas, budrumas ir savo nesėkmių nuolatinis apsvarstymas, savo klaidų pasmerkimas - padeda bent ateičiai daugiau laimėti.

Dabar liaukimės vien tik tai dejuvę, kad - rusai grobuoniai, kad lenkai veidmainiai, kad kaimynai slavai yra apgaulingi skriaudikai, nes dejuvime mes jų nenugalėsime ir būklės nepataisysime. Reikia darbais priešintis ir savo pozicijas ginti, reikia nepasiduoti skriaudžiams. Anot V. Kudirkos ir J. Basanacičiaus, reikia iš praeities mokytis.

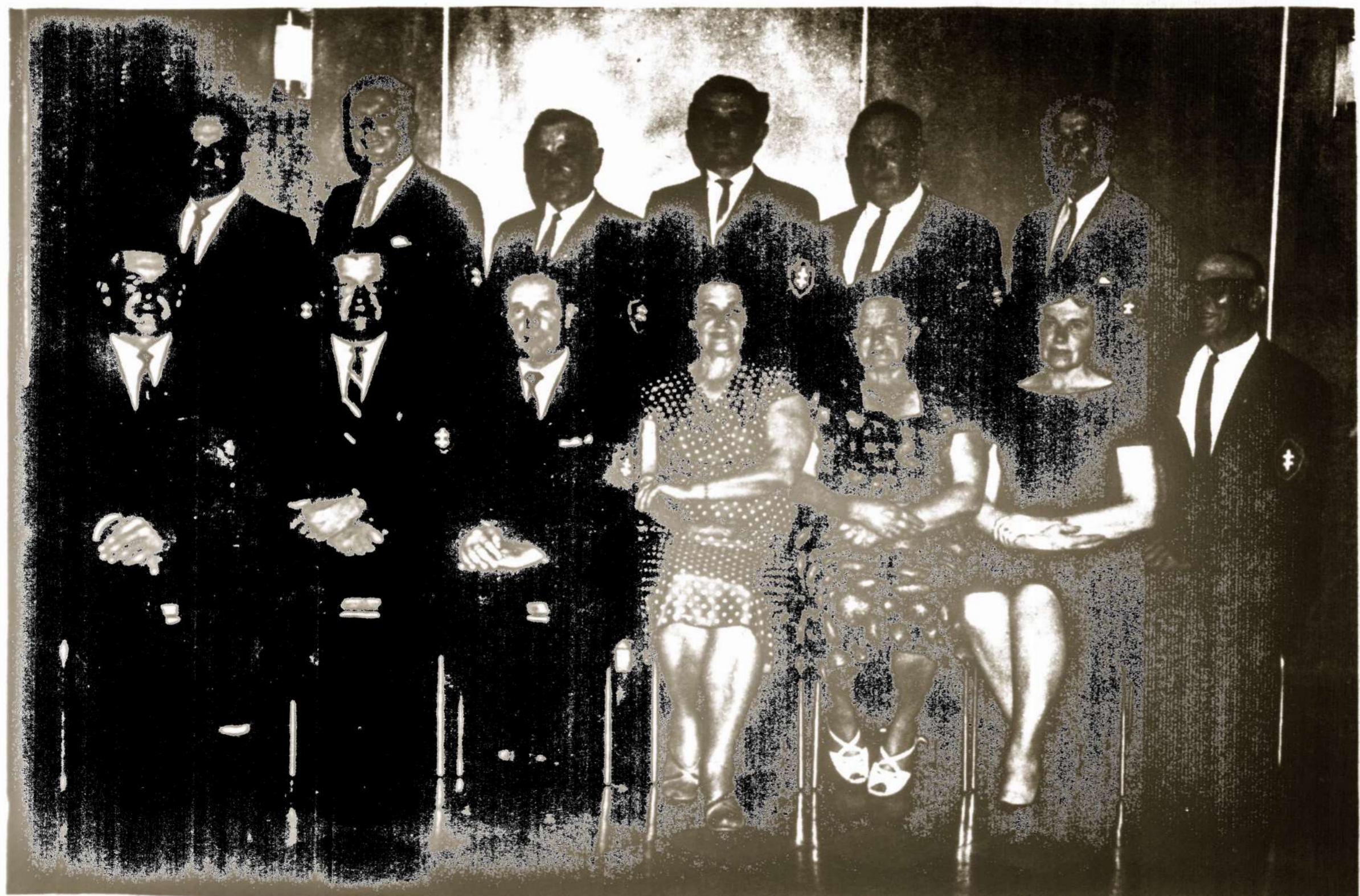
Kuo gi tie slavai pasirodė už mus pranašesni, kad mes jiems tiek daug žemių užleidome, tiek savo tautos žmonių (nutautusių) atidavėme?

Pirmiausia, slavai, kaip primityvesni ir žemesnės kultūros už mus - buvo ir tebėra vislesni. Jie daug laimėjo laiko bėgyje savo tautos dauginimu (ir Hitleris savo tautai stiprinti propagavo ir vykdė šią kiekybės priemonę).

Emigracijoje gyvenant, gal būt, mums ši priemonė nesiūlytina, nes veikia ypatingos sąlygos. Jaunosios kartos nutautimo pavojai yra dideli, ir juo didesnė šeima, juo tėvai nebespėja vaikų dvasinį ugdymą prižiūrėti. Mažesnėje šeimoje mažiau materialinių rūpesčių, tad tėvai daugiau energijos gali skirti tautiniam auklėjimui. Savoje šalyje, laisvoje valstybėje, tautiškumas savaime be didesnių pastangų ugdėsi. O gaustos šeimos yra naudingos ne tik tautai, bet ir patys vaikai išauga sveikesnių nervų, visuomeniškesni, lengviau į gyvenimą įsijungia.

Antroji slavų viršenybė: jų didelis veržlumas! Mūsų lėtas, tylus ir kantrus charakteris yra naudingas - giliam protui, nuosaikiam valingumui išauginti, bet - ne kovoms su piktais kaimynais laimėti. Tad šį būdo bruo-

- nukelta į 8 puslapį -

Delhi, Ont. Kanada. Šaulių Būrio šauliai laike Joninių minėjimo 1964 birželio 24d. Tillsonburge. Iš kairės į dešinę (sėdi) Būrio pirmininko pavaduotojas Gediminas Rugėnis, sekretorius Alfonsas Rudokas, Būrio pirmininkas Stepas Jakubickas, šaulė Monika Rimkuvienė, Juzė Žiogienė, Vanda Jakubickienė ir išdininkas Petras Ozolas. Antroje eilėje - Juozas Jurėnas, Petras Augaitis, Domas Žiogas, Vytautas Pečiulis, Juozas Rimkus ir Stasys Beržinis.

LIETUVIŲ KONGRESAS

Išsigilinus į Kongreso programą ir sekus jo eigą, netenka abejoti, jog Kongreso rengėjai turėjo šiuos pagrindinius uždavinius: 1) patikrinti Lietuvos laisvės juridinę ir politinę padėtį, 2) sugretinti savųjų eiles ko voje už tautos laisvę, 3) dar kartą pasauliui pasakyti apie vergaujančios tautos kančias ir 4) deklaruoti pavergtos tautos teisę būti laisva.

Kiek plačiai rengėjai yra pasakę Lietuvos laisvės reikalą, galima spręsti iš ALTo išsiuntintų laišku Amerikos valdžios žmonėms, įtakingiems politikams ir laisvojo pasaulio vyriausybėm, - viso išsiųsta 10.000 laišku! Gautieji atsakymai yra skatinantieji nepavargti laisvės kovoje, gaivinant viltį, kad toji kova atneš, pagaliau, laimėjimą. Štai Atstovų Rūmų pirmininkas McCormickas rašo: "Mes turime tęsti savo panaujintą užtikrinimą Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti. Ir aš reiškiau viltį, kad netrukus ateis diena, kai lietuviai, latviai ir estai vėl galės kvėpuoti laisvės oru."

Atidarant Kongresą mestoji ALT pirmininko L. Šimūčio mintis: "Lietuva niekad neišskels baltos vėliavos

kovą tės iki pergalės", buvo vedamoji mintis visiems Kongreso darbuams.

Lietuvos Atstovas J. Kajeckas sakė: "Amerikos Lietuvių Tarybos vardą tauta minės su didžiausia pagarba. Amerikos vyriausybės mums teikiama teisinė ir moralinė parama gaivina ir stiprina mus. Šio kongreso garsas neabejotinai pasieks Lietuvą ir ši žinia bus balzamas mūsų žaizduojančiai ir kenčiančiai tautai - ji stiprins jų viltis išvysti Lietuvą laisvą." Gen. Konsulas Dr. P. Daužvardis baigia savo žodį mesdamas šūki: "Lietuva turi būti laisva!" ir jam stisrinkusieji audringai pritaria plojimai. J. Audėnas, VLiko vardu sveikindamas Kongresą pareiškia, kad šandien okupuota Lietuva negali atsistoti savojo atstovo į šį Amerikos Lietuvių Kongresą ir tautą atstovauti tenka Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui. J. Bačiūnas, LB pirmininkas, kviečia visus vieningai dirbti Lietuvos laisvei, o vysk. V. Brizgys siūlo pamiršti šandien visus ideologinius skirtumus ir vieningai vesti laisvės kovą, nes tauta laukia ir tikisi iš mūsų paramos. Seka dar visa eilė sveikinimų - J. Jasaitis, prel. Juras, T. Blinstrubas, I. Val-

terienė, prof. J. Balys, prel. V. Tula-ba. Kongresas gavo virš šimto sveikinimų raštu, iš kurių pažymėtini: V. Sidzikausko, prel. M. Krupavičiaus Šaulių Sąjungos, lenkų egzilinės vyriausybės prezidento A. Zaleskio ir už. reik. ministerio A. Zavišos.

JAUNIMO POSĖDIS. Jį atidarė T. Remeikis, pirmininkavo dr. Sužiedelis. Posėdis buvo vedamas anglų kalba, kas daugeliui Kongreso dalyvių nepatiko. Lietuviškai kalbėjo tik Lietuvos Atstovas J. Kajeckas ir L. Šimutis. Kongresmanas T. Murphy kalbėjo buvo blanki. Jaunimas aptarė iki šiol naudotus metodus Lietuvos išlaisvinimo reikale, ryždamasis sustiprinti spaudimą, kad būtų įgyvendinta Atlanto Charta. Posėdyje kalbėjo afrikietis studentas S. Omezu, kuris griežtai pasmerkė kolonializmą. Šio posėdžio metu buvo dvi paskaitos: anglų kalba skaitė dr. V. Vardys tema "Sovietų kolonializmo patirtis Pabaltyje" ir J. Miklovas "Lietuvos jaunimas sovietų okupacijoje". Paskaitininko teigimu, Lietuvos jaunimas yra stipriai tautiniai susipratęs, nežiūrintis to, kad yra išaugęs komunistinėje propagandoje. Jis jaučia ir supranta, kad Lietuva priklauso

lietuviams. Jaunimo akys ir viltys yra nukreiptos į Vakarus. Jaunimas savo posėdyje aiškiai ir griežtai pasmerkė komunizmą ir šioje dvasioje surašė rezolucijas. B. Augustinavičiūtė ir A. Gureckas perskaitė paruoštą žodį į Lietuvos jaunimą. Gerai suredaguotas ir išpūdingas.

PASKAITOS. Dr. Krivickas skaito tema: "Lietuva tarptautinės politikos raidoje". Paskaita įdomi ir turininga. Tarp kitko pareiškia, kad Lietuvos politinė padėtis šandien, tam tikra prasme, yra pagerėjusi, nes iš dviejų politinių pasaulinių taškų jau susidarė visa eilė kitų, kas keičia Europos politinį veidą ir svorį ir tur pačią gyvenimą ir artina Lietuvos išlaisvinimą. Amerika dabar jau nebepatiria viena pasaulinės vadovybės savo rankose. Rusijos satelitai kelia galvas, - siekia išlaikyti tautinį individualumą.

Dr. P. Grigaitis kalba tema: "Mūsų šandieniniai uždaviniai". Kalbėtojas pareiškia, kad pastovi taika turi būti pagrįsta teise ir teisingumu ir tik taip paremta tegali ilgai išsilaikyti. To šandien pasaulyje nėra. Rusijos imperija šandien yra suirimo stadijoje. Ją ardo ginčas su kinais ir Europos atkūtimas. Mūsų tiesioginis uždavinys, - visomis pastangomis rūpintis, kad artimiausioje ateityje JAV administracija įdėtų į savo darbotvarkę teisėtumo atstatymo reikalą Pabaltijos kraštuose. Turime tęsti faktų ir dokumentų rinkimą, kuri pradėjo kongresmanas Kerstenas ir jo vadovautas komitetas. Turime išleisti gerai paruoštą veikalą apie Lietuvą, kuriame sau rastų informacijas laikraštininkai, radio programų paruošėjai, studentai, politikos veikėjai ir mokslo žmonės.

Dr. J. Smetona skaito paskaitą tema - "Lietuvių uždaviniai JAV politikoje". Paskaitininkas akcentuoja labai reikšmingą mintį, kad visi svarbesnieji įvykiai okupuotoje Lietuvoje būtų greit ir tiksliai perduodami amerikiečių ir svetimtaučių žinioms. Jis kvietė visus vieningai dirbti, jungtis į krašto politiką, priklausyti vieni ar kiti partijai, nes tik tuo keliu eidami turėsime vilties laimėti Lietuvai draugų ir svorio. Jo panaudoti pavyzdžiai ir labai vykusiai įpintas tėvynės ilgesio motyvas ne vienam iš klausytojų ir ašarą išspaudė. Tai buvo bene viena iš geriausių paruoštų Kongreso paskaitų.

Kun. V. Bagdanavičius MIC skaito tema "Lietuvių tauta ateities perspektyvoje". Paskaita gili savo mintimis. Kiek ilgiau apsistoja ties birželio įvykiais Lietuvoje, kviesdamas

juos priimti ne vien skausmingai, bet rasti juose ką nors ir teigiamo. Jo žodžiais tariant, Birželiniai įvykiai mus iškėlė iš tautinio uždarmo, plačiai paskleidė pasaulyje ir su darė sąlygas tautos žmonėms duoti ir gauti. Tauta kuri nieko neduoda ir nieko neprilima - pasmerkta mirti. Iškėlė lietuvių neigiamą savybę santykyje su kitataučiais - arba viską atmesti, arba be sąlygų pasiduoti kitiems.

KONGRESO BANKETAS. Jame dalyvavo virš 400 žmonių. Tarė žodį Lietuvos Atstovas J. Kajeckas, senatorius Douglas, Indianos kongresmanas R. Maddenas, didelis lietuvių bičiulis, kurio mintys, kad "rusai yra žiaurūs imperialistai, - jie neteisėtai pagrobė Lietuvai laisvę ir ji turės būti sugrąžinta", išsukė audringą pritarimą.

Meninę dalį atliko sol. J. Vaznelis akompanuojant muz. A. Kužiūniui. Banketą pravedė inž. A. Rudis.

PAMALDOS. Pamaldas laikė vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Jis gyvai ir jautriai nušvietė lietuvių tautos kančias po rusišką komunizmo leteną, kaip negailėtingai yra žlugdoma religija, kaip be pasigailėjimo yra slopinamos tautinės aspiracijos. Išeinant iš bažnyčios, ne vienas amerikietis reiškė nuoširdžią užuojautą lietuviams.

Lietuvių Protestantų pamaldos vyko Latvių Evangelikų Liuteronų bažnyčioje. Pamaldas laikė kun. A. Trakis, kun. A. Veinbergs ir kun. R. Troost.

Sekmadienį, lietuvių ekskursija nuvyko į Arlingtono kapines ir prie tragiškai žuvusio prezidento Kenneddy padėjo vainiką. Buvo aplankytas ir Harrio Samuelio kapas, kuris žuvo Kaune 1920 metais atvykęs į Lietuvą su Amerikos karine misija.

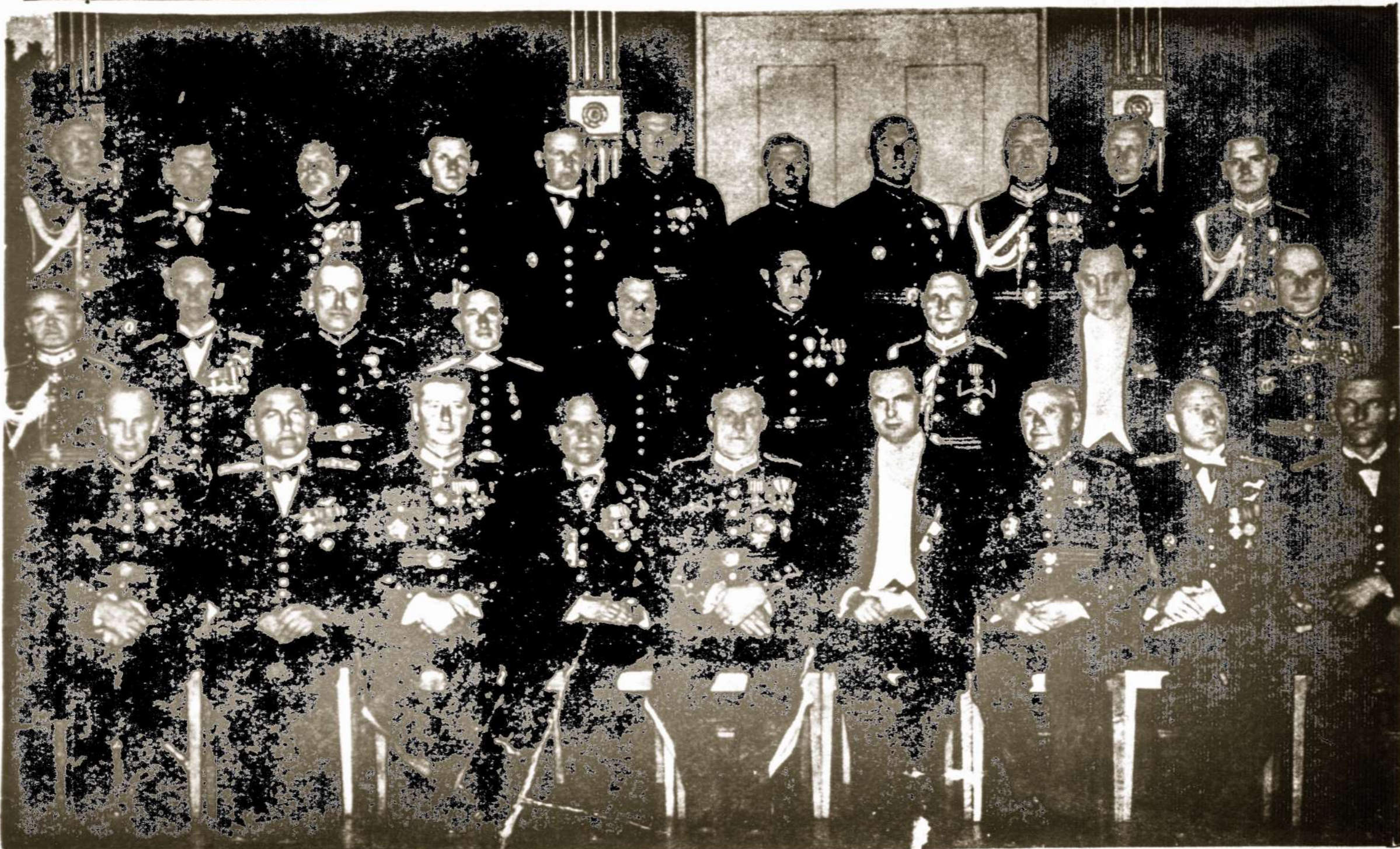
Z. JUŠKEVIČIENĖ

CHEMIST INDUSTRIAL HYGIENISTS

Excellent opportunity for a man with a degree in chemical engineering to join one of the largest industrial insurance companies in the business. Must be willing to travel about 50% of the time and relocate to our midwestern headquarters in Lexington, Ky. Training program, company benefits, within an excellent starting salary.

Mail Resume To:

American Mutual Insurance Companies
496 SOUTHLAND DRIVE
LEXINGTON, KENTUCKY

Iš praeties albumo... Paskutinis susitikimas su broliais latviais Rygoje, prieš pat bolševikinę okupaciją Pabaltijos valstybių. Iš kairės pirmoj eilėje antras - Pulks Peseckas, ketvirtas - generolas Gustaitis, penktas - gen. Balodis, šeštas - Lietuvos Ig. Min. Latvijai, aštuntas - mjr. Šešplaukis ir devintas - ltn. Draugelis. Antroj eilėje - antras - mjr. Mikėnas, penktas - kpt. Kovas. Trečioje eilėje - antras - ltn. Žukas, penktas - ltn. Varanavičius

61-oji tąsa

Nieko nepadedą nei mano turimas kompasas, nes mūsų žemėlapyje nėra pažymėtas tas kaimas... Mes, atrod, esame gerokai nuklydę nuo tikro kelio ir aiškiai nebesusigaudome kur mes esame...

Reikia ieškoti bent vieno taško, kuris būtų pažymėtas mūsų žemėlapyje, kad atgautume orientaciją ir nustatytume kur mes dabar randamės. Deja, mus supa miškai ir miškeliai, kurie nakties metu visi atrodą labai dideli ir panašūs vienas į kitą.

Pagaliam mes išsimušame į kažkokį kelią. Bet ir tatau mums mažai gelbsti, nes aplink jokios gyvenvietės nėra, o jei ir yra kur nors, ji tūno paslėpta tamsios nakties šyde.

Visi pikti, kaip širšės prieš lietu. Nemalonu prisipažinti paklydus dar nemaloniau, kad artėjanti aušra gali mus užklupti tokioje kvailoje pasimetimo padėtyje.

Visa laimė, kad šiose apylinkėse mes nebeatome ir nebegirdime jokių įtartinų garsų. Stribų ar raudonųjų judėjimas, kurį jutome eidami iš vakaro, čia dingęs ir mus supa ramuma.

Susėdame vieškelio griovyje ir pasistipriname sausu davinium. Kiek pailsėję nutariame tuo vieškeliu žygiuoti į rytų šiaurę, kol pasieksime kokį nors mūsų orientacijai reikalingą punktą.

Vieškeliu žygiuoti kitas reikalas - kojos nevalgsta ir nekraipomos jokių grumstų ar duobučių, eini tartur stalu...

Dėl viso pikto, taip jau mūsų gyvenime įprasta, prieš mus žygiuoja du broliai, žvalgydami kelią, kad nebūtume iš netyčių užklupti.

Taip mes einame arti valandos. Mūsų žygio sparta nėra didelė. Praeina nedidelį miško kampą ir vėl atsidiuriame gan tuščiajame plote. Nak-

ties tamsoje sunku ką įžiūrėti. Tolu ma susilieja į vieną juodą masę ir neatskirsi kas joje slepiasi...

Mes pagaliau pasiekiamė tiltą. Jis neplatus, pertiestas per mažą upelį ar griovį. Bet mūsų laimė, vienas iš bičiulių atpažįsta tą tiltą ir tvirtina, kad čia pat turi būti tas mūsų ieškomas kaimas.

Dužioje net lengviau! Dabar bent žinosime kur mes esame!

Kaimas, anot žinančiojo, turi būti apie pusę kilometro nuo to kelio ir tilto. Tikrai, netrukus mes randame lauko keliuką išsisukantį iš vieškelio ir juo eidami pasiekiamė... degėsių krūvą!

Visas kaimas (kiek ten trobų buvo sunku pasakyti) paleistas pelenais ir mes randame tik sudegusių ar apdegusių rąstų krūvas, nudegusius medžius ir tvorų likučius...

Mes, dar būdami Žaliosios girioje, buvom girdėję apie vykstančias stambesnes kovas Šimonių girios rajone. Čia, matyti, buvo atliktas rusiškų enkavedistų keršto ir pagiežos išliejimas ant kaimo gyventojų galvų...

Ne vienoje vietoje šie bestijos nepasiekdami laisvės kovotojų ar jų nenugalėdami, savo kerštą išliedavo ant ramių gyventojų. Ir buvo didelė nelaimė gyventi arti miškų, - nukentėjo šimtai vien todėl, kad jų trobos

buvo miškinguose rajonuose ar pamiškėse.

Mes nesikalbam. Ir be žodžių aišku, kas atsitiko ir koks likimas ištiko nelaiminguosius. Visų širdys pilnos kartaus pagiežos jausmo brutaliai priešui ir vargas būtų jam, jei jis pasisuktų čia dabar...

Mūsų energingasis bičiulis jau ir anksčiau siūlęs puolamąją akciją, dabar tiesiog nerimsta savo kailyje. Jis, esą, eisias vienas atgal į tą mūsų matytą dvarą ir pakelsias jiems pėklą...

Šiuo kartu jis turi jau ir daugiau pritariančiųjų ir mūsų grupės daugu ma yra linkusi palaikyti jo sumanymą. Mes su Perkūnu ir dabar nesikišame į jų ginčą, - juk esame tik jų svečiai, bet savo širdies gilumoje nesu linkę į jokią naują avantiūrą, norėdamas kaip galima greičiau grįžti namo.

Gavus orientacinį punktą, aiškina mūsų draugai, nebus sunku pasiekti tą dvarą tiesiu keliu, kuris yra kokį 3 kilometrų atstume. Mes, savo paklydime, buvom gerokai nusukę į vakarus ir dabar atradę tą kaimą, pasirodo, nesame tiek daug nutolę nuo to mūsų matyto dvaro.

Sprendimas padarytas - mes pulsimė tą dvarą!

Iki aušros dar yra kelios valandos

Lietuvos Milžinai Kovojančios Lietuvos Partizano atsiminimai Iš NETOLIMOS PRAETIES Tikrų įvykių apžvalga

ir jas išnaudosime puolimui. Planas nesudėtingas: priselinti kaip galima arčiau dvaro (kuris mums tada praeinant buvo "gyvas" - visuose languose turėjo šviesas!), suduoti smūgį ir pasitraukti į išeities tašą - į tą pačią vietą kur mes dabar esame ir čia praleisti dieną kaimo griuvėsiuose.

Mūsų grupės vadas įsako visą mūsų mantą palikti čia, paslepiant tarp trobų likučių, pasiimant tik šaudmenis ir granatas.

Laikė kelių minučių mes jau buvome pasirėngę žygiui. Mūsų vadovas dabar sakosi kelią žinąs ir bent du kilometrus galėsime ramiai žygiuoti mišku, kol pasieksime atvirą plotą. Tada teks galutinai apsispręsti ir nustatyti dvaro puolimo planą.

Mes žygiuojame. Miškas vietomis klampus ir priaugęs vėšlių paparčių kurie sunkina kelionę ir stabdo spartumą. Pagaliau mes atsidiuriame atvirame plote. Prieš mus dangso dvaro trobėsiai dar vis dengiami nakties tamsos. Languose tebėra šviesa!

Iki dvaro yra gerokai virš kilometro ir iš tokios distancijos sunku nustatyti, kas ten dedasi dvare. Matome vien šviesas, betgi iš jų spręsti kas ten dedasi, sunku.

Tenka mums dar arčiau slinkti ir

tik pasiekus dvaro ribas tegalėsime nustatyti smulkesnį puolimo planą ir geriau orientuotis.

Slinkimas nėra sunkus. Mus gerai dengia tik ką nupiautų javų gubos ir su perbėgimais, vienas po kito, gan sparčiai artinamės prie dvaro ribos

Mes jau esame ties nusususiom vyšniom... Medeliai reti, seni. Čia pat išdaužyta ir išlaužyta tvora, kurios gal tik vardas tepalikęs... Mūsų draugų žiniomis, šiame dvare dažnai svečiuojasi Viešintų "komisaras" nes vieno iš tų komisarų brolis dabar yra "pirmininkas" šiame kolchoze. Bet iš viso ko neatrodo, kad čia būtų paprasto "balius" vašės, - kime stovi trys vežimai parengti važiavimui. Arkliams pašaras paduotas jų nenukinkant, vadinasi, netrukus jie rengiasi kelionėi... Kiemą mes matome pakankamai gerai, jis yra čia pat. Dvaro namas, vienaaukštis, mums kiek toliau ir jo aplinkoje tiek tematome, kiek apšviečia šviesa iš langų.

Kol kas mes negalime nustatyti kur yra jų sargybos. Kad jos yra, jokių abejonių mes neturime. Juk negalima patikėti, kad stribai ar raudonieji išdrįstų "baliavoti" nepasistatę sargybų... Jos turi būti! Bet, deja, mums nesiseka jas išsifruoti ir tai gailina mums brangų laiką. Pulti akiai labai rizikinga, tai gali nešti didelių nuostolių.

Tenka, nori-nenori, ryžtis išžvalgyti kiemo... Vienas iš mūsų grupės vyrų, kaip tikra katė, vikriai nušliaužia per menko sidelio pievutę iki tvarto ir netrukus dingsta jo pamatų tamsoje...

BUS DAUGIAU

Spaudos ir gyvenimo verpetuose ...

IKI KO DASIGYVENOME..

Liepos 10d. "Dirvoje" idėtas "Spaudoje pasidairius" niekeno nepasirašytas straipsnis, kurį tokiu būdu tenka priskirti to laikraščio redaktoriaus nuomonei. Iš jo sužinojome ką galvoja, kokias dūmas dūmoja apie mus Clevelando kaimynas.

Pasirodo, jo manymu: "Mirusio žmogaus asmeninio laiško paskelbimas... davė iki šiol pačią konkrečiausią bazę šiam laikraščiui (suprask, - "Vienybei", m. p.) iš kitų išskirti." (1)

Vadinasi, kai "Vienybė" palietė vieną mirusį tautininką, o Rastenis jį dar gerokai apspardė, tai "Dirva" pamatė "konkrečiausią bazę" tą laikraštį iš kitų išskirti... "Bet kai "Vienybė" apšaukė visą lietuvių tautą žydu ir komunistų žudikais, tai "Dirvai" tos "konkrečiausios bazės" nepakako... Ištikrųjų, liūdna ir skaudu.

Suprantama, neturint "konkrečiausios bazės" negi gali tautininkę S. Narkeliūnaitę mesti iš tautininkų sąjungos ir tarpo, juo labiau, kad Naujcas aiškina, jog už viską atsakinga... tik... V. Tysliaviėnė, nes ji yra, anot Naujoko (cituojame): "... ir leidėja ir "managing editor", taigi turi lemiamą valią "Vienybės" turiniui nusitaisyti ir tą valią pati savo nuožiūra vykdo." Ar ne įdomu?

Sužinome taip pat, kad Laisvoji Lietuva talkininkauja "tik tiems, prieš kuriuos šis lietuvių kalba (sic!) leidžiamas paskvilis tariasi kovojas". Kaip matote, pasisakymas gana arogantiškas (... pagal Jurgį ir Kepurė...). Ne tik arogantiškas, bet kartų ir labai daug ką pasakantis. Iš jo štai kas aiškėja: "Vienybė", kuri užsirekomendavo kaip gerbėja Paleckio, Kapočiaus, Morkaus, Laurinčiuko, - jai "Dirvos" redakcija taiko švelnų mastą (tik!) ignoruoti... Tuo tarpu prieš patriotinį laikraštį, kurs perspėja savo skaitytojus (tik savo!) nesiduoti suvedžiojamiems "Vienybei", Naujokui arba jiems panašiams, - ta pati redakcija piestu stoji ir "Laisvės" bei "Vienybės" pa-vydzdžiū apšaukia mus "lietuvių kalba leidžiamu paskvilium".

Mūsų manymu, užuot švaistytis neatsakingais ir tuščiais žodžiais, reikėjo "Dirvos" redaktoriui geriau patarti savo mielam bendradarbiui Naujokui atsakyti į mūsų laikraščio skiltyse keliamus argumentus. Ko-tėl jis nieko neatsakė Dr. V. Paprocui? Tąsyk, gal būt, ir kai kurie kiti tautininkų sąjungos nariai prare-gėtų ir suprastų kur link tas pilie-

tis tiesia, mūsų manymu, atsiūlėta raudonais siūlais kilimą.

Iš savo pusės turime įsakmiai pa-brėžti, kad nesvarbu kokiais vardais. Laisvąją Lietuvą bevadintumėte, ko-kiais žodžiais bepravarđiuotumėte, mes vis u o m e t stovėsime lie-tuvių tautos garbės sargyboje ir kir-sime iš peties kiekvienam, kuris bandys raustis po kenčiančios tautos laisvės kovų pamatais.

BĖKIME... DANGUS GRIŪVA!
"Dirvos" Nr. 80 Laiškų skyriuje

tūlas V. Kavolis rašydamas prieš senatorių Goldwaterį nukreiptą laišką, pažymi: "Bet kumščio (suprask nukreipto prieš komunizmą, red.), kaip svarbiausios politinės veiklos priemonės, garbintojai turėtų būti labai tikri savo rezervacijomis dan-gaus karalystėje, jei jie ryžtasi ra-dikaliam atominio karo pavojaus pa-didinimui. Visiems kitiems, ypač nuodėmingiesiems, žmonijos pasmer-kimas radioaktyvios kančios tvanui yra mažai bet kokių vilčių keliąs

spektaklis..."
Koks bausis skirtumas galvoje to naujojo amerikono, palyginus su Amerikos laisvės kovų pirmtakais, kurie šaukė tautai ir pasauliui: "Duo kite mums laisvę, arba mirtį!"... Šia proga noriu priminti du fak-tus:

1) Atominio karo baimės supara-ližuota Amerikos dabartinė adminis-tracija visais frontais traukiasi nuo komunizmo, kuris puikiai tą baimę išnaudodamas veržiasi pirmyn, tar-tum to atominio karo grėsmė pačiam komunizmui būtų... visi nepavojin-ga. Komunizmas sąmoningai kelia šią psichozę, puikiai ją išnaudoja ir metai iš metų vis "išlaisvina" po vieną kitą kraštą iš "kapitalistinės vergijos". Kapitalistai gi, neturi dra-sos padėčiai pažvelgti tiesiai į akis ir suprasti tą didelį komunizmo va-romą šantažą, vedanti prie galutinio paklupdymo ant kelių visų laisvųjų tautų ir krikščioniškos civilizacijos.

2) Jau gerokai prieš 10 metų yra išleista Anglijoje vieno generolo knyga, kurioje autorius kaip tik ir a-jtaria tą komunizmo sekmingai var-tojamą "baubą" - atominį karą.

Jo nuomone, atominis karas tiek pat teturi galimybių būti pradėtas, kiek turėjo pereinamame kare panaudo-jimas nuodingų dujų. Nuodingosios dujos, žymiai patobulintos ir pastip-rintos, palyginus su pirmojo karo pa-tirtimi, šiandien teoretiškai yra žymiai baisesnė naikinamoji priemo-nė, nei atominiai ginklai. Jis savo knygoje paduoda tokį palyginimą: Londonui sunaikinti tektų panaudoti virš 10 atominių bombų, kuri os kai-nuotų gerokai virš bilijono dolerių. Jei ataka būtų vykdoma lėktuvais, tektų panaudoti žymus skaičius lėk-tuvų, apsaugai jų, kurie neš atomines bombas, susiduriant ir su kitais sun-kumais ir tt.

Tam pačiam Londonui išnaikinti nuodingomis dujomis visiškai užtek-tų vienų vieno sprausmininio lėktu-vo, kuris nesunkiai galėtų prasiver-žti pro miesto apsaugą, ir numetęs savo krovinį, kainuojantį vos 18 dolerių, pasiektų lygiai tą patį strate-ginį tikslą - Londonas nebeegzistuo-tų.

Autoriaus nuomone, taip kaip pirmojo karo metu nuodingosios dujos tebuvo pavartotos vieną ar du kar-tus, taip ir sekančiame - II-jame ka-re atominės bombos tik dvi tebuvo smaudotos ir tai buvo paskutinės, ku-rias žmonija panaudojo kare.

Katras yra teisus, - ar Goldwater-is, kuris supradas komunizmo blefą jį nori demaskuoti ir išlaisvin-

REZOLIUCIJŲ ŽYGIO RĖMĖJAS SU LIETUVIAIS - Kalifornijos legisla-tūros mažumos vadas Charles J. Conrad (vidury), birželio 28d. pasakęs Kalifornijos pabaltiečiams kalbą, išskeldamas rezoliucijų žygio didelę reikš-mę, Kalifornijos lietuvių veikėjų tarpe (iš kairės): ALT Pietų Kaliforni-jos valdybos pirm. B. Čiurlionis, C. J. Conrad ir Lietuvos konsulas Dr. J. J. Bielskis. Nuotrauka - L. Kančausko

Dar rezoliucijų reikalu

Rašo - P. Purnas

Kai buvo pradėta vadinamoji rezoliucijų akcija ir Kongrese atsirado pirmosios rezoliucijos, reikalaujančios Pabaltijo valstybėms laisvės ir nepriklausomybės, reikia pasakyti, kad labai mažai kas teatreipė dė-mesį, nes išmintingieji mūsų politi-kai nieko pozityvaus iš to nesitikėjo. Sudarius "Rezoliucijoms Remti Komitetą" su energinguoju visuomeni-ninku L. Valiuku priešakyje ir rezoliucijų skaičių nuolat augant, tada subruzdavo rezoliucijų priešininkai... Imta jas niekinti, "teisiniai" įrodinė-ti, kad tai yra bereikalingas darbas ir betikslis surinktų pinigų švaistymas, nes... esą, jos iš Kongreso raš-tinės stalčių niekada nebus šviesos neišvis... Buvo to kilnaus ir reikš-mingo Lietuvos laisvinimo darbo priešininkų tvirtinama, kad Kongre-se ar Senate pasakytos kalbos, kurios yra įrašomos į Kongreso darbų biu-letenį, yra lygiai tas pats, kas kiek-viena rezoliucija...

Ties šiuo rezoliucijų priešininkų "argumentu" norėčiau kiek ilgiau su-stoti.

Teigti, kad pasakyta kalba Senate ar Atstovų Rūmuose turi vienodą svorį ir reikšmę kaip ir rezoliucija pasirašyta senatoriaus ar kongres-mano, yra paikas nenoras suprasti, ar sąmoningas noras trukdyti gra-žiai varomą ir Lietuvos laisvei nau-dingą propagandinį darbą. Skirtumas tarp kalbų ir rezoliucijų yra labai didelis. Kalbas senatoriams ir kong-resmanams rašo tam tikri asmenys, kurių Vašingtone esą net 117. Kal-bos sakomos daugiausia kokių min-jimų progomis. Kalbėtojas, pasakęs kalbą, jokių įsipareigojimų neturi, už dienos kitos jis gali laisvai pasa-

kyti priešingo turinio prakalbą, nes kalba ir pasilieka kalba. Rezoliucija turi visai kitą svorį. Senatorius ar Kongresmanas įnešdamas savo rezoliuciją prašo jai duoti eigą ir įsipareigoja ją ne tik ginti, bet ir yra suinteresuotas jos tolimesne eiga. Prieš įnešdamas rezoliuciją inėš-jas stengiasi patirti savo rinkėjų nuomonę. Jei daugumos nuomonė bū-tų priešinga jo manomai inėšti rezoliucijai, tokios rezoliucijos jis niekad neinėš. Už tai rezoliucijos rei-škia ne tik inėšėjo nuomonę, bet jose atspindi ir jo atstovaujamojų nuo-monę. Baltieji Rūmai tai puikiai ži-no ir jei prieš rinkimus mes pajė-gume surinkti dar 100 naujų rezolu-cijų, tada ir be Kongreso paskatini-mo Pabaltijo valstybių okupacijos klausimas mūsų vryiausybės būtų iš-keltas Jungtinėse Tautose, matant kokia rinkėjų armija stovi už jų turi-nio.

Jei mes turėtume tiek rezoliucijų kiek turime Senate ir Atstovų Rū-muose mums palankių kalbų, - Lietu-vos laisvės byla jau senai būtų pajū-dėjusi iš mirties taško.

Dar lieka viena sritis, kuri turi būti pilnai išnaudota: mes turime dėti visas galimas pastangas, kad kiekviena rezoliucija pasiektų gali-mai didesnę skaičių amerikiečių, kad ji būtų talpinama Amerikos laikraš-čiuose, kad kiekviena rezoliucija pa-siektų ir užsienio spaudą, parlamen-tarus, vyriausybes. Pilnai tikiu, kad tatai gerai supranta Rezoliucijoms Remti Komitetas ir tik lėšų stoka jį stabdo nuo šio reikšmingo darbo. Ča-jau būtų mūsų visų pareiga Komite-tą paremti lėšomis, kad ne tik Ame-rika, JTO nariai, bet ir visas laisva-

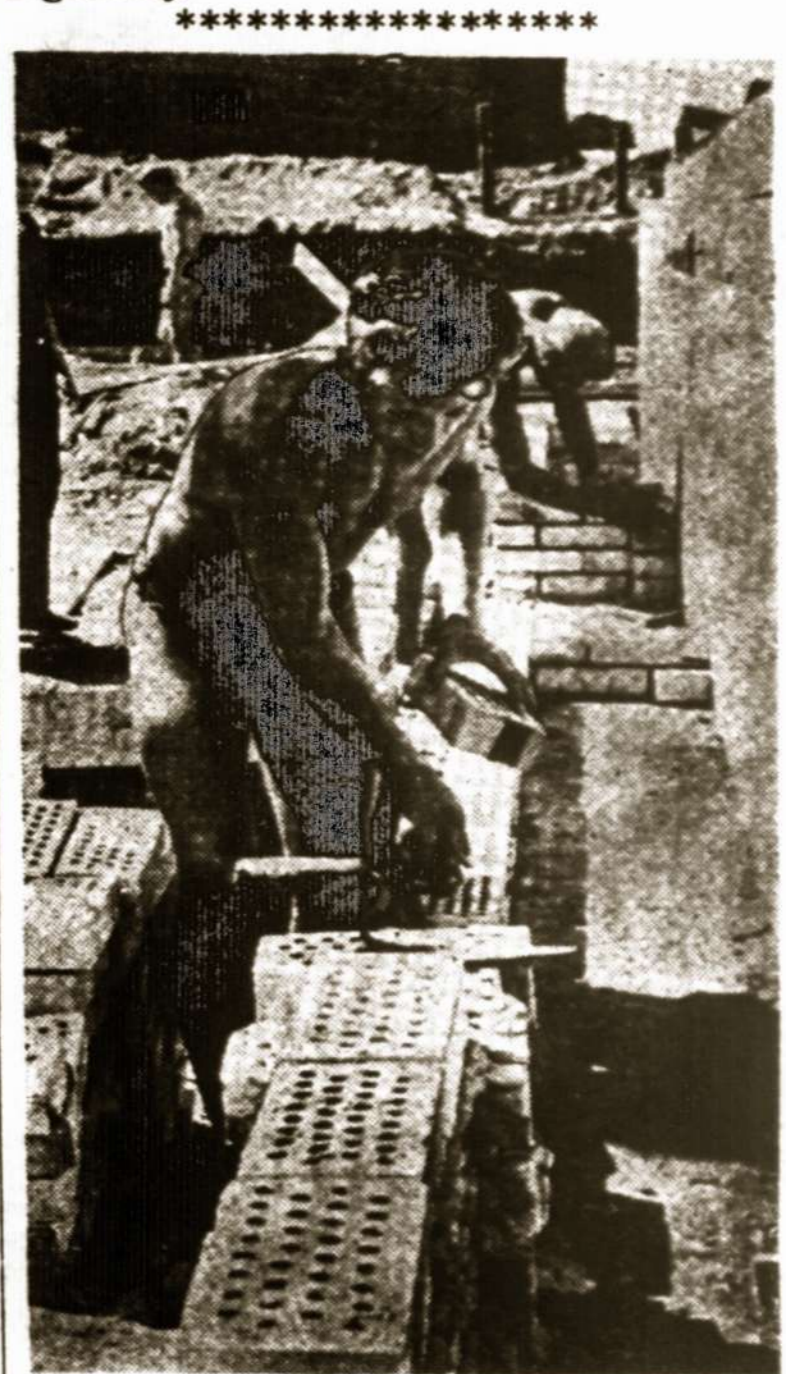
sis pasaulis pamatytų ne tik mūsų vedamą kovą už laisvę, bet susipaži-rtų ir su Amerikos Kongreso nuotai-ka tuo klausimu.

Šiandien jau visi mato rezoliucijų reikšmę ir priešininkų eilės mažėja arba visai išnyksta. Net ir patys di-džiausi jų priešininkai, - "teisės ži-novai" nebedrįsta pulti, kartais tik nedrąsiai dar vis pasiūlydami tenkin-tis... kalbomis.

Rezoliucijose reikalaujama, kad Pabaltijo valstybėse būtų pravesti laisvi rinkimai JTO priežiūroje. Bet ir čia turime "priešininkų"! Ir jie yra iš lietuvių tarpo... Girdi, mes esame kultūringa tauta, mums nereikalingi jokie mokytojai, kad moky-tų kaip reikia balsuoti... Girdi, -tai bū-tų mūsų užgavimas - sulyginimas su džiunglių juodukais ir tt. Nejaugi mūsų žurnalistai jau pamiršo tas visas klastas, kurias naudoja komu-nizmas klastodamas rinkimus? Kas gi pagaliau patikrins be JTO ai-rusai ištikrųjų atitraukė iš Lietuvos savo kariuomenę, enkavedistus ir i-vairių "specialistų" armijas? Kas apsaugotų ten lietuvius nuo smurto ir areštų? JTO priežiūra būtų rei-

ti Ameriką iš baiminės hipnozės, ar p. V. Kavolis, kuris jau dabar būtų linkęs bėgti... nes dangus griūva.

JAV SUKELTAS triukšmas ta-bako kenksmingumo klausimu medi-kų akyse toli gražu nėra naujas. Štai "Naujoje Romuvoje" 1937m. Nr. 47 randame tokią žinutę: "Tabako viso-keriopas organizmui kenksmingumą senai gerai žinomas. Be ko kito, jis sudaro patogias sąlygas tam tikruose organuose vėžio ligai atsirasti. Tat aiškiai savo tyrinėjimais įrodė Dr. A. H. Roffo, gyvenąs Buenos Ai-resse. Anot jo, 90% visų gerklės ir plaučių vėžio liga susirgimų atvejų ir 80% liežuvio ir šlapumo takų-ten ka tabako rūkytojams. Vėžio ligai kalti ne nikotinas, bet jo dūmai suda-rą sąlygas. Tabaką destiliuojant gau-tąja derva įtrinus triušio ausį, po 2 mėnesių atsirandąs navikas. Rūkyto-jo kvėpavimo takams tikriausiai ne-maža tos smalos tenka, nes trys pro-kečiai cigarečių jos turi daugiau kaip 1 gramą."

Užuot tobulintis pasirinktoje profesijoje, lietuviai medikai okupanto verčiami vasaros metu dirbti prie sunkių statybos darbų. Galima sau išvaizduoti kokioms krampletoms ir apdaužytomis rankomis, statybos sezonui pasibaigus, jie apžiūri ligoni-us ir dalyvauja prie operacijų. Nuotrauka paimta iš "Sveikatos Apsaugos" 1960. Nr. 7, 42 psl.

ENGINEERING CONSTRUCTION SPECIALISTS

If you have a degree in civil engineering coupled with several year experience in the construction field, we have an excellent position. Travel, car and expenses along with many other benefits. Must be at least 30 years of age with the ability to communicate with construction superintendents.

Mail Resume To:

American Mutual Insurance Companies
496 SOUTHLAND DRIVE
LEXINGTON, KENTUCKY

ANTIOCH

House and Cottage. Invest and live on the channel connecting Petite-Fox Lakes in 6 room year round home. oil heat. 1 1/2 bath. Bathhouse. Plus 5 rm. cottage on 200 ft. water. Priced right by owner.

395-2962 or Box 270, RFD 1

Abraičio, Bartkaus ir Valiuko pasitarimas su GOP centro valdybos pirmininku William E. Miller

SAN FRANCISCO, Calif. — "Puiku, vyrai, kad atvykote ir padėjote mums paruošti partijos programą (platform)."
— kalbėjo Vytautui Abraičiui, Eugenijui Bartkui ir Leonardui Valiukui respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas kongresmanas William E. Miller (R., N. Y.) konferencijos su lietuvių atstovais metu, kuri įvyko 1964 metų liepos mėn. 10 d. San Francisco mieste. Konferencijos su GOP vadu Bill Miller metu buvo aptarti Lietu-vos vadavimo, JAV-bių užsienio

politikos ir kiti lietuvių reika-lai. Kongresmanas Bill Miller yra labai aiškiai pasisakęs Lie-tuvos laisvinimo reikalu, inėš-damas prieš kiek laiko rezolu-ciją (H. Con. Res. 265) Paba-ltijo kraštų bylos klausimu.

Padartyli pareiškimai žodžiu ir raštu

Respublikonų partijos progra-mos (platform) reikalu lietuvių atstovai tarėsi su pavieniais pro-gramos komisijos (platform committee) nariais įteikė parei-škimus raštu, visi trys atstovai pasirodė prieš minėtą komisiją

ir padarė pareiškimus žodžiu. Visoje šioje talkoje respubliko-nų partijai buvo įsijungę šie lie-tuviai respublikonai: Vytautas Abraitis (New York, N. Y. ALT S-gos pirm.; Eugenijus Bartkus (Chicago, Ill.), ALT-bos centro valdybos sekretorius, ir Leonar-das Valiukas (Los Angeles, Cal-if.). Rezoliucijoms Remti Kom-iteto pirmininkas.

Respublikonų dėmesys lietuviams

Vytautas Abraitis praleido ke-lėtą dienų San Francisco mieste. Čia bebūdamas jis turėjo visą

eilę pasitarimų su GOP parei-šūnais bei, legislatoriais, kurie dalyvauja suvažiavime. Prie GOP partijos centro komiteto Washingtono yra sudaryta spe-ciali komisija rūpintis tautinių grupių reikalais. Neseniai į tą komisiją buvo pakviestas V. Abraitis. Lietuvių kongreso me-tu, kuris neseniai įvyko Wash-ingtono, specialiam pasitarimui į GOP partijos centro būstinę buvo iškviesti be V. Abraičio dar E. Bartkus, A. Trečiokas ir kt. V. Abraitis dalyvauja New Yorko ir apylinkės lietuvių

respublikonų veikloje; E. Bart-kus — Chicagos lietuvių respub-likonų veikloje, o L. Valiukas — visos Californijos respubli-konų veikloje. Šiuo metu L. Va-liukas yra California Republican Assembly vicepirmininkas.

V. Abraitis, E. Bartkus ir L. Valiukas, suvažiavę į San Fran-cisco miestą, pasitarė ir rezolu-cijų pravedimo reikalu. Ir V. Abraitis ir E. Bartkus yra nuo širdis rezoliucijų žygio rėmėjai. (IT.)

kalinga ne lietuvius mokyti kaip jie turi balsuoti, bet kad juos apgintų nuo komunistinio sukturno.

Netikiu, kad rezoliucijų kritikai tuos klausimus keltų turėdami nuo-širdų norą patarnauti Lietuvai jos laisvės kovoje. Jų tikslai kiti -ardy-ti Lietuvos laisvinimo darbą, kriti-kuoti kiekvieną teigiamą žingsnį ir nešti į mūsų tarpą nesupratimus, prisidengus "teisės žinovų" ir ki-tais titulais.

Kaip kiekviena kova, taip ir ši yra sunki. Mes linkime Rezoliucijoms Remti Komitetui atkakliausio ryžto tęsiant pradėtąjį darbą ir kviečiame lietuvišką visuomenę remti jų kil-nias pastangas Lietuvos laisvės ko-voje!

2nd COOK-MATURE WOMAN Experience necessary. Live in Own room.

Barrington area residence. References. Winters in Florida. LA 5-0065 or Wk-Ends 827-2592

Registered Nurses!

Immediate Positions Available In This Desirable "Catskill Resort Area" YOU CAN HAVE COMPLETE ACCOMODATIONS WITH GOOD PAY PERMANENT POSITION 70 BED HOSPITAL Mail Application to Dept. H. N. Apply in Person or PHONE 2200 LIBERTY

LOOMIS HOSPITAL LIBERTY, New York

Jugoslavija, Rumunija, Lietuva

Nuostabiai puikiai dirba Jungtinės Tautos! Visai naujos nepriklausomos valstybės Afrikoj dygsta kaip grybai po lietaus. Štai jau 37-oji afrikiečių Malawi respublika ateina į Jungtines Tautas New Yorke. "Kada Pabaltijo kraštai atgaus nepriklausomybę?" - klausia liepos 7d. "Draugas".

Mes tiksliai registruojame greitai didėjantį JT narių skaičių, bet ar darome tikslius žygius, kad pasaulis gerai žinotų kokia žiauri neteisybė padaryta ir dar toleruojama su Pabaltijo valstybėmis?

Girdėjome, kad tūlas JT pareigūnas neseniai buvo nuvykęs į Lietuvą. Jo misija neaiški. Ir dar nieko negirdėti apie jo vizito Lietuvos davinius. Jau aukščiausias laikas būtų pasauliui žinoti, kas Jungtinėse Tautose daroma kolonializmui Rytų Europoj pašalinti.

GAŅA DRAMBLĮ BADYTI ADATOMIS!

Kad ir partizaniškai, laisvojo pasaulio lietuvių veiksniai vis atkakliau veržiasi į pasaulinę visuomenę Amerikoje ir kituose kraštuose. Geras ženklas. Bet to dar neužtenka. Reikia suderinti, vieningo

Rašo - E. Karnėnas

veikimo. Gerą darbą atlieka ALTA, bet jį dar vis "erzina" L. Valiuko Rezolucijų Komitetas ir kiti gyvenimi partizaniški veiksniai. VLIKui reikėjo daug laiko susikonsoliduoti, bet tuo tarpu jis, turbūt, atostogauja. Lietuvių kongresas Vašingtone buvo kiek aptemdytas tuo pačiu metu įvykusio ukrainiečių gausaus suskriudžio.

Šiais metais ypač aiškiai išsiskiria ir politiški Sovietų Sąjungos sunkumai. Raudonasis caras N. Kruščevas negali ramiai miegoti dėl sovietiško žemės ūkio brankroto ir dėl santykių su Raudonąja Kinija bei savo satelitų. Tai apčiuopiamos žymės kad raudonoji Maskvos imperija yra dideliame pavojuje, nes jos pamatai braška. To seniai buvo tikėtasi. Juk nieko nėra amžino. Diktatūrų amžius trumpas.

Mums nereikia bazuotis tik Amerikoje, kuri vis dar gyvena keistomis

"taikos vykdymo" iliuzijomis, koegzistenciniu sugyvenimu su Sovietų Rusija, pati įklimpusi Indokinijoje ir namuose su spalvotaisiais besivarindama. Mūsų ofenzyvinė veikla turi apimti visą laisvąjį pasaulį, pirmoj eilėj Europą. Dar daugiau išnaudokime pabaltiečių bazes Skandinavijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir net Anglijoje.

MESKOS SILPNYBĖS IR RUMUNIJOS PAVYZDYS
Atėjo laikas, kada pabaltiečiams laisvajame pasaulyje reikia ypač aiškiai sukrusti, su kitų pavergtųjų atstovais susirius, vieningai veikti ir negaluojančią mešką stipriau pulti.

Achilo silpnybė glūdėjo tik jo kulnyje, Samsono - vienam plaukelyje, gi Sovietų Sąjungoj yra daug silpnybių: Raudonoji Kinija laukia progos atsitiimti kiniečių žemes Sibire ir Turkestane, Rumunija pareikalavo gražinti rumunišką Besarabiją, Lenkija vis atydziau žiūri į vakarus ir t.t. Visa tai veikia ir kitus satelitus, net Pabaltijį, Ukrainą ir Suomiją, kuri, kaip ir Lietuva, yra sovietų teritoriškai nuskriausta.

Didžioji amerikiečių spauda patvir

tino žinias iš Londono, kad Rumunija pareikalavo gražinti Besarabiją, ir ryšium su ta žinia pabrėžia, kad Rumunijos pavyzdžiu gali pasekti Lenkija, Lietuva ir Ukraina (The Cleveland Press, 64. VII. 8, Albert E. Prudence, World News Editor). Tai, be abejo, signalas visiems pavergtųjų tautų veiksniams laisvajame pasaulyje.

GLOBALIŠKA OFENZYVA
Jeigu Kražių bažnyčios gynimo skerdynės, savo laiku nuskambėjusios pasaulinėje spaudoje, sugėdino carinę Rusiją, jeigu lietuvių spaudos gražinimui daug padėjo 1900 m. Paryžiaus tarptautinė parodoje suruostas lietuviškas paviljonas su lietuviški draudžiamųjų raštų rinkiniu, - tai mums įrodymai, kas reikia daryti šiandien.

Tiesa, caras turėjo kiek humaniš-

kumo, kad galima buvo juos bent pasaulio opinija paveikti. Šiandieniniai Kremliaus carai yra sunkokai paveikiami humanišku, nes jie nesiskai to su priemonėmis ir jie ne taip lengvai pasaulio opionijos paveikiami. **Bet laisvojo pasaulio opinija juos vis tik veikia.** Kitai jie nedėtų pastangų tą opiniją savatp nukreipti, neplanuotų kaip nutildyti pavergtųjų kraštų išeiviją, nebūtų "palengvine" oku pacines sąlygas Pabaltijį ir kitur.

Išvadoje, neatsižvelgiant į mūsų "įkyrumą" Vašingtone, mes privalome peržiūrėti savo planus ir atkakliau visu frontu išvystyti ofenzyvą, negaišinant laiko. Vieninga visų pavergtųjų tautų veiksmų laisvajame pasaulyje ofenzyva pulti negaluojančią mešką (Sovietų Rusiją) privalo būti vedama globališkai, visais frontais. Aukščiausias laikas!

DIDŽIAUSIAS MANO TROŠKIMAS - PADĖTI LIETUVAI!
Tąsa iš 1 pusl.

sunkmečiui, prarado apie 30.000 dol. Kuriantis Lietuvai, pirkto jos laisvės paskolos bonų, žemės banko akcijų, yra įdėjęs savo pinigų ir į Saulės gimnazijos statybą Kaune. Bendra suma to meto jo įnašų siekia 400 dol. (litais - 4.000). Savo auka prisidėjo išleidžiant Dr. V. Kudirkos raštus. 1924-25m. lankėsi savo tėvyneje. Lietuvą jis tikrai mylėjo.

Vidurinę (tautinę) pakraipą Lietuvinkas pasirinko gana anksti ir ligi galo tvirtai jos laikėsi. Dar prieš I karą skaitė Oišausko Čikagoje leidžiamą "Lietuvą", vėliau apie 30 m. be pertraukos ėmė Bruklino "Vienybę" ir tik neseniai jos atsikakė.

Anksčiau priklausė šv. Džidoriaus (pašalpinei) draugystei, Lietuvos Balandžių draugijai (masoninio pobūdžio) Tėvynės Mylėtojų d-ijai, vėliau Lietuvai Vaduoti Sąjungai, kurios Baltimorės sk. sekretoriumi buvo 8 me-

Arkiyusk. Heenan šiltai kalbėjo apie lietuvių bažnyčios vizitavimo progą Londone. Iš kairės - Liet. Pasiuntinys Patarėjas V. Balickas, kun. J. Bu dzeika MIC, Ministeris B. K. Balutis, arkiyuskupas ir Dr. kun. S. Matulis MIC. Nuotrauka - A. Kuktos

tus iš eilės. Lietuvinkas - pats stropliausias ir ištvėringiausias Tautinės S-gos Baltimorės sk. narys, jo 80 metų amžiaus sukakties proga pakeltas į garbės narius. Kitus bendraminčius dažnai sunku būdavo sukviesti į posėdį, o velionis pats teiraudavosi, kada bus susirinkimas. Vartydamas skyriaus protokolų knygą, visur

randi jo rūpestingo atsidėjimo ir dūsnimo pėdsakus: vienur kokiam organizacijai reikalui jo paaukota \$5, kitur \$50, o trečiur net \$500.

Tokiais stambiais įnašais yra parėmęs Vilties d-iją (1.000 su virš dolerių), Vasario 16d. gimn. (\$500) nors mokėjo dar ir mėnesinį mokesį, priklausydamas E. Railienės veda mam rėmėjų būreliui. Balfui yra davęs \$400, taipgi Liet. Bendr. \$400 ir su \$100 įnašu jau buvo spėjęs įstoti ir į Lietuvių Fondą. Paskutiniųjų 2 gyvenimo metų aistra buvo tapusi "Laisvoji Lietuva". Jis ja gėrėjosi, visiems gyre ir platino.

Kai tik buvo paskelbta, kad leidžiamas Br. Kvicklio tvarkomas "Mūsų Lietuvos" tritomis, velionis ją užsakė vienas pirmųjų ir iš anksto užsimokėjo.

Naujųjų ateivių tvarkomi laikraščiai, pav. "Dirva" ir jš dalies "Laisva Lietuva" pagal jo išsilavinimą kartais jam buvo gal ir per sunkūs, bet jis ligi pat galo ištvėrė jų laikėsi, nes šie, jo nuomone, atstovavo jo pasirinktą idėją.

Nemažai metų vertėsis tai vienkia tai kitokia prekyba ir buvęs finasinių įstaigų priešaky, puikiai suprato, kad tik gražiais žodžiais, be pinigino pagrindo, nieko apčiuopiamo negali nuveikti. Todėl tautinei-kultūrinei lietuvių veiklai stengėsi tarnauti dviem keliais: remdamas pinigais ir rinkdamas laikraščiams skaitytojus. Šiam darbiui jis ypač buvo atsidavęs. Tačiau ir čia nemažai prikišdavo iš savo kišenės, kad "prijaukintų" naują skaitytoją, dažnai pusę metinio mokesčio pats užmokėdavo, sakydamas: "Kai turėsi, man atiduosi".

Pastaraisiais metais vis labiau atšaldamas nuo Dirvos dėl jos sumulkėjusių rašmenų ir ypač dėl jos tautinio drungnumo, visu įkarščiu apaštalavo Laisvajai Lietuvai, trumpu laiku jos baltimoriečių ėmėjų skaičių beveik padvigubindamas.

Velionis paliko našlę Mariją ir 5 vaikus: 2 dukteris ir 3 sūnus.

Le TOURNEAU-WESTINGHOUSE

ARE LOOKING FOR EXPERIENCED
Production Welders
Production Machine
Tool Operators

Welding and machine tool training available. Prefer applicants with minimum experience, high mechanical aptitude, high school education including shop courses. Draft exempt. Apply in person or write, giving complete record of experience, salary expected, etc. All resumes processed rapidly and confidentially. Apply Monday through Friday 8:00 a.m. to 4:00 p.m.

To Mr. C. R. Crouch-Emp. Mgr.

Le TOURNEAU-WESTINGHOUSE CO.
2300 NORTH ADAMS STREET, PEORIA, ILLINOIS

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV., FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUO., RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95

Zeinos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pirmas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindriniai, vamzdiniai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mehaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais. Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

MOLD MAKERS IMMEDIATE EMPLOYMENT

Must have experience in making molds for plastic presses. and able to produce molds from piece part prints without detail drawings. This is full time employment in modern air conditioned room. with extensive employee benefits. Apply at Personnel Office, 8:30 A. M. to 5 P. M., Monday thru Friday, or call:

879-3410

and ask for Mr. Polzien
FURNAS ELECTRIC CO.

1000 McKee Street

Batavia, Illinois

LEO'S SINCLAIR SERVICE

STABDŽIAI, SANKABOS (CLUTCH), TRANSMISIJA (Standardinės ir Automatinės), TUNE-UPS IR MOTORŲ REMONTAS

5759 So. WESTERN AVE., kamps 58th St.
Sav. LEONAS FRANCKUS Tel. PRespect 8-9533

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ, GAISRO, LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS
TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SĄŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPIJŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. Chicago 29, Ill.
Val. kasdien 9-9 PRespect 8-2233 Šešt. ir sekm. 9-5

SIUNTIAMŲ LIETUVŲ IR KITUS KRASTUS LICENCIJUOTA LIETUVIŲ FIRMA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2439 West 69 St. WA 5-2737

E. ŽUKAUSKAS

Didelis pasirinkimas medžiagų kostiumams, suknelėms, skarelėms, odos ir kitų prekių! Įsitikinkite!

Pasipuokite isigydami GRAZIUS RŪBUS H. SEIGAN KRAUTUVĖJE

Atsilankykite į draugišką krautuvę, kurioje savininkai ir pardavėjai kalba lietuviškai. Čia rasite didžiausią pasirinkimą vėliausių fasonų vyriškus kostiumus ir paltus tokių žymių firmų kaip: "Society Brand", "Groschire", "Botany 500" ir kitų. Geriausių firmų marškiniai visų dydžių; ir kitų vyrams reikmenų.

Jaunuoliai čia ras apirengimą pradedant nuo batų iki skrybėlės. Atsilankykite tuojau, kad galėtumėt pasimėgdoti didesniu pasirinkimu.

ATEJĖ TEVAS IR SŪNUS RAS ČIA TINKAMIAUSIUS RŪBUS. GALITE PIRKTI KREDITAN PATOGIAIS JUMS IŠSIMOKĖJIMAIS!

H. SEIGAN

ROBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS VYRAMS IR JAUNUOLAIMS
4630-32 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1272
CHICAGO, ILLINOIS

2-oji tąsa

- Prieš atsiskiriant, gen. Gustaitis pakvietė mane su savo draugėmis rytojaus dieną atsilankyti pas jį aviacijos štabe, pažadėdamas supažinti dinti plačiau su Lietuvos aviacijos pažanga ne tik žemėje, bet ir ore. O tai, žinoma, man buvo nepaprastai miela dovana!

- So, vyručiai, neleiskite mielai viešniai iš Amerikos jūsų tarpe nuodžiauti, - buvo jo paskutinieji žodžiai, o čia pat stovinčius karo aviacijos karininkus. O jie visi buvo gražūs vyrai, žvalūs ir be paikaus išdidumo žodžių, kiekvienas jų buvo vertas pačiuojuo!

- Generolui Gustaičiui kiek ilgiau su manimi pasikalbėjus, apie mus susirinko nemažas būrelis aviatorių kurie įvairiai šposavo ir kitaip reiškė savo jaunystės jėgą, bet aš greitai įsitikinau tikrumu mano jau ankščiau nugarstojimo, kad pastarieji ne labai noriai išlieja į bendrą karininkų šeimą ir kur kas daugiau parodo meilės vien saviškių susibūrimui. Antra, aviacijos karininkai veik neslėpė savęs vertinimo, išplaukiančio iš to fakto, kad jie, eidami pareigas skraido padangėmis, kai visi kiti vaikšto žemėje. Šitą aviacijos karininkų pasididžiavimą nelabai mėgo kitų ginklo rūšių karininkai, bet vis tiek teko tą viršenybę pripažinti. Bet man atrodo, reikia panašiai klostosi Amerikos, Anglijos ir, greičiausia, Vokietijos karinių pajėgų gretose.

Tą dieną pergynau du pirmuosius - tąsa žemiau nuotraukos -

Iš netolimos praeities

sparnais skrajūnas - karo lakūnas. Ir tų propelerių Kauno kapinėse buvo nemažai.

PULKININKAS LEONARDAS PESECKAS

- Šokių pertraukos metu prie manęs priėjęs draugės palydovas pasakė, kad plk. L. Peseckas jau yra atvykęs, todėl atsiklausė, ar aš pageidaučiau tuojau būti jam pristatyta, čia pat primindamas, kad jis šiuo metu kalbasi su generolu Gustaičiu. Ir tiesa, kai iš šokių salės suėjome į foje, aš aiškiai mačiau su gen. Gustaičiu labai familiariškai besikalbantį ankščiau čia nematytą aviatorių. Jų pasikalbėjimo grupę sudarė keturi asmenys: Gustaitis, plk. Peseckas ir dvi ponios, iš kurių viena palyginti jauna ir kaip čia pat tuojau paaiškėjo, toji jaunoji ponija buvo plk. Pesecko žmona.

- Trumpai pertraukai pasibaigus ir orkestrui ėmus groti ankščiau jau girdėtos melodijos tango, o orkestro solistui lyriniu tenoru ėmus tango melodijos ritme jausmingai dainuoti: "Ar atsimenai auštantį rytą, Saulei tekant ant Nevėžio krantų...". plk. Peseckas su savo žmona patraukė į šokių salę.

- Susidėjusių aplinkybių dėka, teko atsisakyti ankstyvesnio pagedavimo būti suvestai į asmenišką pažintį su plk. L. Pesecku bent šiuo metu ir atsiprašyti šauniojo kapitono, kuris buvo pasiruošęs kiekvienu momentu

Aleksas Šemeta

tęseti pasižadėjimą, nes man dabar atrodė nepatogu mergaitei pirštis į pasikalbėjimą ponui, kuris tuo metu yra ypatingame žmonos dėmesyje. Tačiau aš norėjau nors iš tolo jį stebėti, kad reikale galėčiau apie jį šitą žinoti ir pasakyti.

- Mėgau šokius ir nebuvau bloga šokėja, nes tai buvo viešai pripažinta net šokių mokykloje, bet šį kartą susiradau šokių salėje kėdę, prieš tai pasakiusi savo partneriui, kad šį šokį noriu tik stebėti, bet ne šokti. Ir čia man miela pasakyti, kad mano akimis iš keliosdešimt šokančių porų, gražiausiai šoko plk. L. Peseckas su savo ponija. Kažkas nepaprastai. Tai buvo šokta tango, kuri man teko matyti tik vieną kartą!

- Šokių pasibaigus plk. Peseckas su savo ponija sustojo visai arti manęs, man iš dešinės, ir aš galėjau laisvai stebėti tą vyrą, kuris mano mintyse buvo sukūręs legendarinio aviatoriaus tipą. Jeigu gen. Antanas Gustaitis galėjo pavergti kiekvieną savo jautriu nuoširdumu ir mielu šypsniu, tai plk. Leonardas Peseckas imponavo savo vyriškumu, atletiška figūra ir dvasine jėga, trykstančia iš jo perveriančių žvilgsnių. Visą

tai matydama aš tvirtai įsitikinau, kad tik tokie vyrai gali nutūpti ir su degančiu lėktuvu!

KARO AVIACIJOS ŠTABE

- Dar prieš šį vizitą, aš jau buvau buvusi vieną vėlyvą vakarą Aukštoje Fredoje, vieno profesoriaus namuose, kur man teko laimės klausytis nuostabaus lakštingalų suokimo Nemuno atkrantių medžiuose, o prieš tai girdėti paslaptingų gegutės kūkavimų ir viturėlio giesmę, aukštai, aukštai danguje, ko iki tol nebuvo tekę girdėti, nes šiaurės Amerikos paukštynų šeimose šių nuostabių gamtos dainorių visiškai nėra. Man taip pat nekartą jau buvo išgądinęs iš po kojų staigus pempės pakilimas lietuviškųjų pievų žalumose ar laukų lygumose ir meilai monotoniškas griežlės rekomendavimasis vasaros nakties ramybėje, todėl pasiekus Aukštosios Fredos rajoną, manęs jau nenustebino kalštingalos pastikimas. Nors jis ir buvo neapsakomai mielas.

- Iki Žaliojo tilto su savo draugėmis vykome autobusais, o nuo čia į

aviacijos rajoną ėjome pėsčios, nes buvau atsisakiusi generolo Gustaičio pasiūlytos susisiekimo priemonės. Žaliojo tilto apacioje kaip pasakoje vingiavo senelis Nemunas, apie kurį man daug buvo kalbėjusi mano senelė, kuria teko garbės gimti prie Nemuno krantų, o priešais stukojo užburiančios Aukštosios Fredos pakrantės, kurių aukštumoje turėjo būti aviacijos štabas ir kiek toliau Žagariškių areodromas.

- Aš norėjau ilgai, ilgai pasilikti ant Žaliojo tilto ir stebėti Nemuno vilnis, kurios man buvo taip mielos, savos ir į širdį įnešančios kažką malonaus, didingo, bet mano draugės ragino mane skubėti, nes pasižadėta atvykti laiku jau buvo atėjęs, o mes vis dar buvome Nemuno romantikos glėbyje.

- Dar nepasiekus laiptų, vedančių į Aukštosios Fredos rajoną, mus pasitiko du aviacijos karininkai.

- Ant aviacijos štabo patalpų laiptų mus pasitiko pats gen. Gustaitis, lydėdamas savo štabo viršininko, adjutanto ir kelių aukštesnio rango aviatorių. Jautėsi nuoširdumas ir pagarbą, kuri juk niekuomet nėra perdėli moteriškai giminei. Tačiau čia jau būdu buvo galima jos pasigėsti.

BUS DAUGIAU

SALESMEN

FULL TIME

OPENINGS AVAILABLE IN VARIOUS DEPARTMENTS. - 40 HOUR WEEK. - MUST BE ABLE TO WORK 2 EVENINGS AND SATURDAYS. FULL COMPANY BENEFITS DISCOUNT PRIVILEGES EXCELLENT SALARY

APPLY IN PERSON - PERSONNEL, LOWER LEVEL

MONTGOMERY WARD

77 Old Orchard

Skokie, Ill.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeiškite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

Chicago 36, Illinois

Telef.: WA1brook 5-5671

Iš praeities albumo... Baliaus aviacijos karininkų Ramovėje. Viduryje matome Aviacijos Viršininką generolą Gustaitį, šalia jo pulk. Peseckas.

sius malonius netikėtumus: pirmą kartą mano gyvenime vyriškis pabučiavo mano ranką ir pirmą kartą savo gyvenime tą dieną šokau su Lietu vos karo aviacijos lakūnu! O jis buvo jaunas ir gražus vyras, puikaus išauklėjimo, ko dažnai trūksta Amerikos vyrams ir plius - nepaprastai puikus šokėjas. Aš su juo tą vakarą šokau bent kelis kartus ir jis į mano mažytį įrašų albumėlį atminčiai buvo įrašęs mielą įrašėlį:

"Kai kuomet prisimink, kad tavo protėvių žemės padangėse skraido žmogus, kurio širdis niekuomet nebus toli nuo tavęs..."

- Bet, tas mielas mano šokėjas ir įrašo autorius, tik kelioms savaitėms praslinkus, žuvo lėktuvo avarijoje kažkur Suvalkijoje ir todėl ne vie na gaili ašara nuriedėjo mano skruo stais, kai jo kapo supylimas buvo baigiamas greta ankščiau žuvusiųjų karo lakūnų Kauno kapinėse. Jų kiekvienas antkapis turėjo įmontuotą originalų propelerį, kuris praeiviui primindavo, kad čia ilsisi palaužtais

TAI TAU IR UNIVERSITETAS..

Bostone leidžiamas "Keleivis" Nr. 29 rašo: "P. Zalatorius - zalatija. "Chicagoje leidžiamos Naujienos su vo marksistine filosofija, praeitimi ir šiuurkščiais, iškreiptais reportažais yra artimos komunistinei spaudai ir kartais spausdina "desidentų" pareiškimus."

Taip rašo Vienybės Nr. 23 P. Zalatorius, JAV baigęs žurnalistikos mokslus, vienas Vienybės uoliųjų bendradarbių.

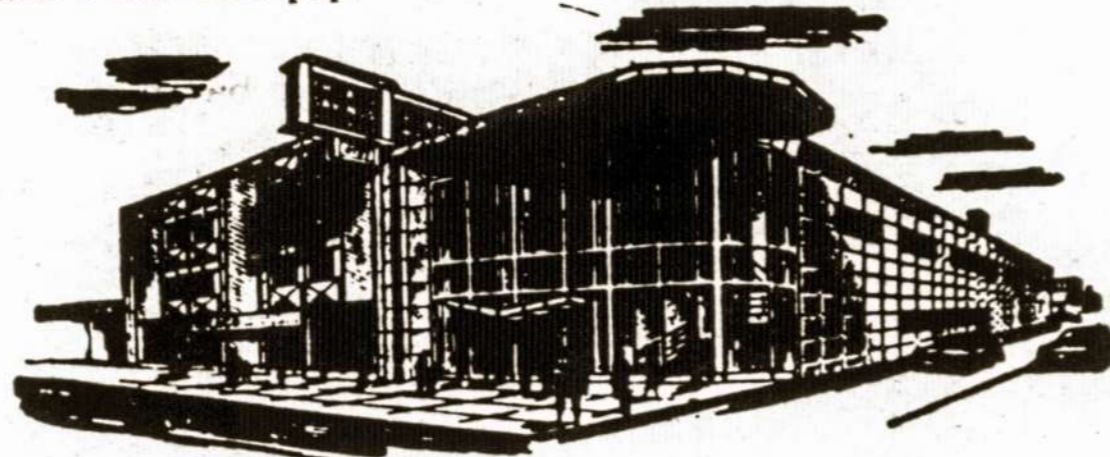
Tai geriausias pavyzdys, kad ir universitete galima nieko neišmokti, galima kišenėje nešioti žurnalistų diplomą, o galvoj vinigretą.

Štai ir Zalatorius, savo melą nuza latijęs pagal savo paties skonį, jau Naujienų nebeatskiria nuo komunistinių laikraščių. Įdomu, kaip jis sugėba nuo jų atskirti Vienybę?"

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos

Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

4 1/2 % anticipated dividend on investment accounts

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/2 %

PARAMA-

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Maziška

CIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$1.98	COCKTAILS MANHATTAN OR	
GERMAN BRENDRY	5th \$3.98	MARTINI kvorta	\$2.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98	ZELLER SCHWARZ KATZ.....	\$1.29
VODKA pilna kvorta	\$3.59	(vokiškas vynas)	
KRON BRANNVIN		NAPOLEON FRENCH BRENDRY.....	\$3.35
AQUAVIT (svediška)	5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98

Gardžiausia duona - bulkuotė suuamiai - tortai

BRUNO KEPYKLOJĖ

KEPA LIETUVIŠKĄ DUONĄ

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Agūnas!

Sav. BRUNO MACIANSKIS

3339 So. Lituanica Ave

Tel- CL 4-6376

Laisvoji Lietuva

911 West 32 St. CHICAGO 8, ILL. Telef: FR 6-5416

Kas ir kur?

Gerb. Skaitytojai, kuriems prenumerata pasibaigė liepos mėn., prašomi be atskirų paraginių ją pratęsti. Sutaupysite mums nemažai laiko ir pašto ženklų. Ačiū.

Laisvosios Lietuvos Igaliotas Leidas Vincas Kačinskas su šeima išvyko atostogoms į Minnesotą.

Lietuvos Vyčių 51-oji metinė konvencija įvyks Čikagoje š. m. rugpjūčio 6-9 dienomis Sheraton viešbučio salėje. Daugiau nei 200 atstovų, numatoma, dalyvaus suvažiavime.

KONCERTAS-VAKARIENĖ žurnalui "KARYS" paremti įvyks rugsėjo 6d. 7 val. vak. Jaunimo Centre Čikagoje. Be koncerto ir vakarienės bus meninė dalis, šokiai ir bilietų traukimas vertingam paveikslui ir radio aparatui laimėti. Įėjimo auka \$ 3. Pakvietimai ir laimėjimų bilietai gaunami pas J. Gradinską 2512 W. 47st. telefon- FR 6-1998, V. Mieželį 2535 W. 59 St. telefon- PR 8-8522, J. Karvelį 2715 W. 71 St. telefon-471-1424, A. Tve rą 2646 W. 69 St. - RE 7-1941 ir Marginiuose 2511 W. 69 St. PR 8-4585. VISI atlikime gerą darbėlį - paremkime "KARĮ" išanksto išigydam šauniam parengimui pakvietimus ir laimėjimams bilietus. Rengia: ramovėnai, šauliai, savanoriai-kūrėjai birutininės, šaulės ir "Krivulės" nariai.

L. Dambriūno paruošta brošiūra "Lietuviškas auklėjimas šeimoje" jau išspausdinta ir neužilgo bus pradėta platinti. Brošiūrą išleido LB Kultūros Fondas Lietuvos Fondo skirtois lėšomis. Tai XIII KF leidinys.

"Aleksandryno" III tomo korektūros jau baigtos taisyti ir neužilgo bus išspausdintas. Leidžia LB Kultūros Fondas. "Aleksandryno" išspausdinimo išlaidoms padengti dar reikia 250 prenumeratorių. Visi trys

SLAVAI IR MES

Tąsa iš 3 pusl.

Žą bent emigracijoje, bent kovojant dėl tėvynės laisvės-turėtume šiek tiek apvaldyti. Greta veržlesnių tautų, ypač miestuose, gyvenant, yra būtina ir mums išmokyti greitesnio ir viską reagavimo! Neapsileisti, nepražiopsoti, neatsilikti, niekam neatiduoti savo pozicijų! Taip ir bendroji Amerikos politiko (respublikonų ar demokratų varžybose), taip ir bažnytinio konservatizmo ar internacionalizmo klystkeliose - lietuviai turi tapti veiklesni ir veržlesni! Čia laisvas kraštas, tad - nesiduokime sprandų jodom ar skriaudžiami, į užkampį nustumiami.

Trečias slavų tūzas: jie, deja, patriotiškesni už mus... Net ir Nepriklausomoje Lietuvoje, jei draugystėje pasitaikydavo vienas sunkiau lietuviškai susikalbantis rusas, mes - tuoj visi šokdavome vien rusiškai kalbėti. O jau lenkai kaip myli savo tautą-net ir už Dievą karščiau. Mums pakaktų bent trečdalį tokio patriotizmo turėti. Doras lenkas kunigas niekada nei šdrįstų saviškius drausti nuo patriotizmo, kaip mūsėkis kad spaudoje išsišoko. Mes karštais lyg bijome rodytis mylį savo tėvynę, arba manome, kad tai nėra tikra dorybė. O slavai be jokių svarstymų-tiesiog gaivališkai čiumpa visas pozicijas, kokios tik jų tautoms pasitaiko. Štai baltieji rusai emigracijoje, patys pabėgę nuo komunizmo-ji beveik teigiamu laiku, nes jis plečia Rusijos "matuškos" ribas. 1940 metais mes ir Vilnių bijojome atsimti, kai lenkams pakrikus jis buvo beveik niekeno valdžioje, o jis tikrai pagal visas sutartis ir tarptautinius nuosprendžius tikrai mums priklausė. Betgi Klaipėdos atgavimas mūsų tautoje yra retas pavvyzdys, kaip tokią atvejais elgtis, t. y. savo nuosavybę atkakliai ir mirtinai ginti, jos reikalauti, nenusileisti! Ir pempė lizdą gina plėšriu atkaklumu, taip ir žmogus turi žinoti, kad patriotizmas yra jo prigimtinė teisė. Ir tik išsigimėliai tautinius jausmus pajuokia, patriotizmą peikia.

lomai kainuoja \$ 15. Užsakymus siųsti KF Iždininkui - Jonas Bertašius, 5348 So. Talman Ave, Chicago 32, Illinois.

Nadas Rastenis išvertė Kristijono Donelaičio "Metus" į anglų kalbą. Darbas atliktas kruopščiai ir vertimas padarytas gerai. "Metus" išleisti anglų kalba rūpinasi LB Kultūros Fondas.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesija įvyks liepos 25-26 d. d. Clevelande. Šioje sesijoje bus išrinktas Centro Valdybos pirmininkas, kuris sudarys CV.

Liepos 11d. posėdžiavo VLIKO Praplėstas Prezidiumas. Nauja tiek, kad baigiama susitarti ir greit numatom pradėti leisti naują ELTOS informacijos biuletinį ar abų kalba. Tuodu šiame pusmetyje bus leidžiami biuletiniai šiomis kalbomis: lietuvių, anglų, vokiečių, italų, ispanų ir arabų. Kiek teko patirti, jokia kita paverg

Koegzistencija

Kas ji tokia, kad apie ją tiek daug kalbama? Jei kienu nors gyvenimas yra nelabai patrauklus arba žemiau vidutinio, tai apie tokį asmenį išsireikiama, esą, jo egzistencija nepavydėtina, taigi silpna. Tai ir koegzistencija turėtų būti lyg sugyvenimas, sakysim, dviejų bendruomenių ar valstybių esančių lyg kokioje tai nepastovioje ar nepavydėtinoje buklėje. Tc sugyvenimo pagrindu turėtų būti kas nors bendro, kas juos riša dabar ar gal riš netolimoje ateityje. Jei tų koegzistuojančių šalių gyvenimo lygis dabartiniu metu yra visiškai skirtingas, tai gal tikimasi numatomoje ateityje gerokai suartinti.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad ne daug bendro gali turėti laisvas pasaulis su Sovietų kalėjimišku režimu. Ypač JAV su savo aukščiausiu gyvenimo lygiu ir su savo 50 atskirų valstybėm, turinčiom net kai kuriuos savaimingus įstatymus, - taigi šis kraštas atrodo tiek daug skirtingas nuo Sovietų valstybinio, piliečius išnaudojančio kapitalizmo, kad atrodytų net kiek juokinga galvoti apie tokių priešingų valstybinių sistemų su gyvenimą. Ir nič nieko nepakeičiantas faktas, kad Sovietija sakosi esanti socialistinė valstybė, o JAV, anot jų, esančios "kapitalistinei-imperialistinei" valstybė. Bet juk kiekvienas žino, kad ant vagies kepurė dega, atseit, Sovietija kaip tik yra kapitalistinė ir imperialistinė, o laisvasis pasaulis su laisva iniciatyva (taigi pri-

tų tautų egzilinė organizacija neturi savo taip šakoto informacijos tinklo. Pavergtoji tauta informuojama iš Madrido ir Romos radijo stočių ten VLIKO išlaikomų valandėlių. Lietuviška visuomenė prašoma gausiau prisidėti savo aukomis TAUTOS FONDAI, kurio surinktomis lėšomis yra finansuojamas visas VLIKO darbas.

Akademinio Skautų Sąjūdžio XIV vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 24-30 d. d. Tuxedo, N. Y. Visi ASS nariai, norintieji stovyklauti, registruojasi pas Laimą Šileikytę, 86-09 96 St. Woodhaven, N. Y. Telef. HI 1-5485. Stovyklos mokestis 28 dol. Registruojantis reikia įmokėti \$ 5, kurie įskaitomi į stovyklos mokestį. Anksčiau užsiregistravusiems bus teikiama pirmenybė gauti geresnes patalpas.

SKUBIAI reikalingas plieno tekintojas, mokas operuoti Gichold hydraulic turret lathe. Teirautis - Kačinskas Machinist Inc. Telef. SA 2-1258 arba 712-1259. Vakaraš - RE. 5-5424.

BOSTONE Laisvoji Lietuva gauna Cosmos Parcels Corp. įstaigoje 327 W. Broadway. Čia galima pirkti atskirais numeriais ir užsisakyti metams - kaina \$5.

ANGLIJOJE Laisvoji Lietuva gali ma užsisakyti šiuo adresu-P. Mašalaitis 29, Lowther House, Clarissa St. London, E. 8. Metams 30 šil.

vačia nuosavybe) palaipsniui žengia prie teisingos socialinės įstatimdvystės (pav. moderni socialinė įstatimdvystė Švedijoje).

Ir negana to, kad Sovietijos pilietė neturi nuosavybės; jis neturi teisės laisvai organizuotis ir net bendrauti su pašaliečiais. Sakysim, amerikietė važiuoja Europon, pasiima savo arba išsinuomuoja automobilį ir važinėja kur tik nori, bendrauja su kuo išmano. Visai kitas reikalas Sovietijoje. Ten taip nepasivažinėsi. Ekskursijoms yra kas vadovauja, ir iš numatyto maršruto iškrypti neleidžiama. Reiškia, kas tai slepiama, ir pilka tikrovė arba kasdieninis gyvenimas (o jis labai skurdus) pamatyti neleidžiama.

O vistik laisvo pasaulio žmonės viską pamato, nežūrint jokių mūro sienų, "geležinių uždangų", ar "mirties zonų" pasieniuose. Tat kalbėti tenenka, kad vyriausybė, ypač JAV, nebūtų apie padėtį ganėtinai informuota. Kokios tai tamsios, sakyktum, lyg "likiminės" jėgos verčia bendrauti laisvąją Ameriką su Sovietija, kuri juk gi ir sutartis su svetimomis valstybėmis veikia be išimties visas sulaužo.

Tai kur gi čia tas "šuo pakastas", arba, kaip išspręsti šią visą šią nederinančią dviejų skirtingų pasaulių bendravimo idėją? Sakyktum, lyg elektros skirtingi poliai pritraukia vienas kitą tam, kad jų skirtingumai išsilygintų vieningoje srovėje.

A. + A. Gen. št. Pulk. Izidoriui Edv. Kraunaičiui MIRUS, JO ŽMONĄ IR DUKTERĮ SU ŠEIMA NUOŠIRDŽIAI UŽJAUČIA IR DRAUGE LIŪDI M. P. ir P. TYRULIAI

PAMIRŠKITE KASDINIUS RŪPESČIUS - PASIDŽIAUKITE VASAROS MALONUMAIS "GINTARO" vasarvietėje ant pat Michigano ežero kranto! Dėl informacijų ar rezervacijų prašome kreiptis: A. Karaitis, 2501 West 43 St. Chicago 32, ILL. Telef-VI 7-5084 arba P. O. Box 74, Union Pier, Mich. Telef - Lakeside -8155.

Visuomenininkų grupė Lietuvių Kongreso metu Vašingtone: (iš kairės) Z. Juškevičienė, J. Valterienė (svečias iš Anglijos), O. Zailskienė, J. Bačiūnas, M. Peteraitienė, E. Kielienė ir O. Toliušienė.

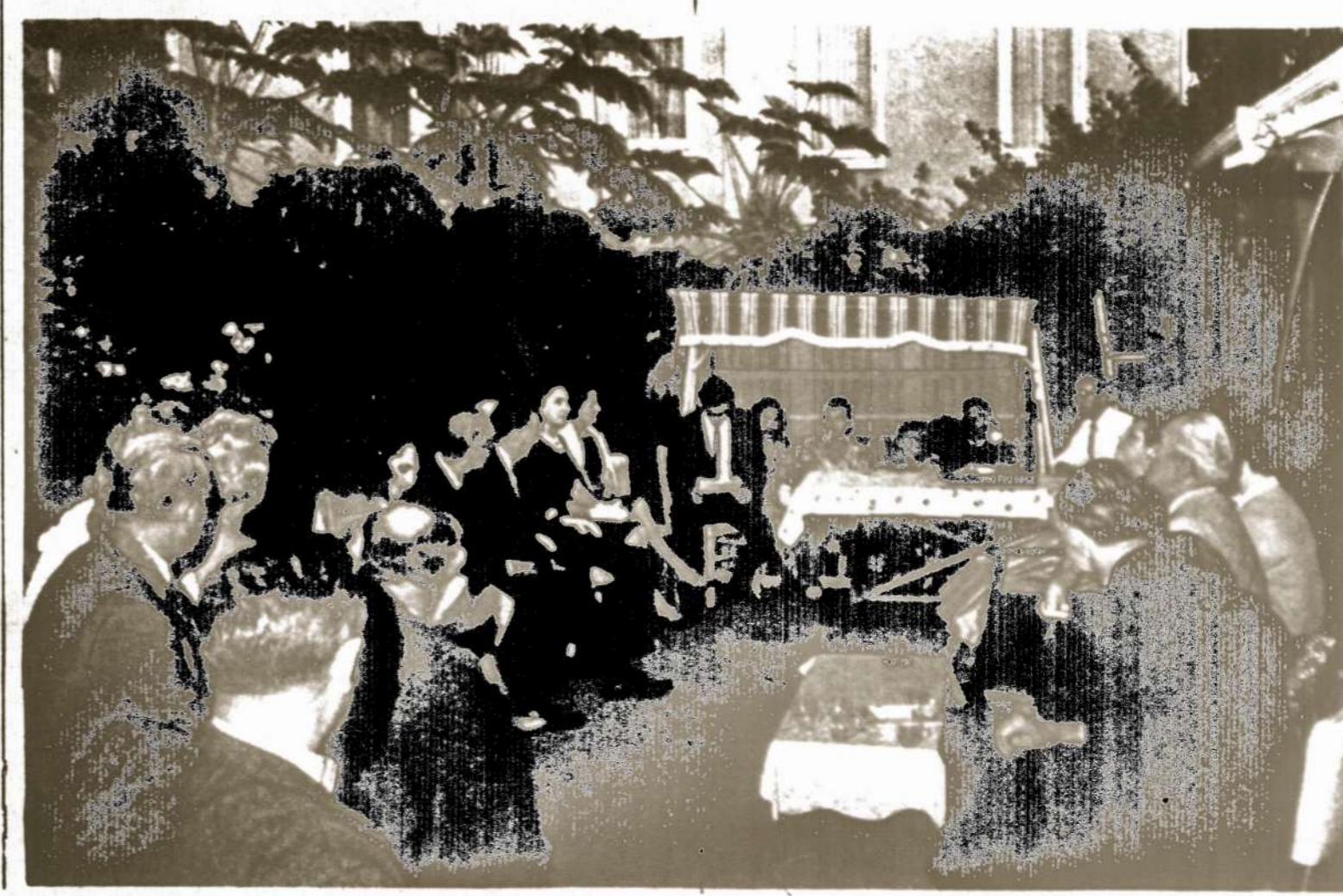
Labai įtakinga, gausi ir piniginga yra JAV kairiųjų liberalų srovė. Jų žmonės dažnai dominuoja unijas, kurias jie valdo diktatoriniais metodais ir per kurias jie stengiasi galimai įsivelti į politiką, nesigailėdami tam darbininkų sudėtų lėšų. Pavieni unijos nariai negali priešintis tiems negausingiems, bet politiniai ir ekonominiai labai galingiems unijos vadams, nes tokius neklaudžadas "unijos gerovės vardan" jie pašalina iš unijos. Tie kairieji liberalai yra šalininkai galimai plačios ir įtakingos federalinės valdžios, kuri, jų manymu, turėtų apimti galimai didesnes ekonominio gyvenimo sritis, jas palaipsniui nacionalizuoti ir tuo būdu pereiti prie valstybinio gamybiinių priemonių valdymo, taigi prie socializmo. Gi prie ko veda privatinės iniciatyvos ir nuosavybės iš ekonominio gyvenimo pašalinimas rodo ryškus Sovietijos pavyzdys.

Gal tos kelios pastabos apie JAV kairiuosius liberalus, kurių rankose yra gausus kapitalas, didelė spaudos ir TV dalis, masonerija ir galingi bei įtakingi Baltųjų Rūmų patarėjai; gal tos pastabos yra užtekintos suprasti, kad jų tikslai yra galimai priartinti šios šalies ekonominę struktūrą prie Sovietijos "socialistinės" sistemos.

Idomu, ar ir Lietuvoje mes neturė jome tokių "kairiųjų liberalų" (faktiniai, sovietinių simpatikų) šalininkų. Prisiminkime 1940m. Štai liepos mėn. grįžau autobusu iš Marijampolės Kaunan. Visų keleivių nuotaika "pakilus". Kaipgi: juk atėjo revoliucija, ir dabar viskas priklausys tik "liaudžiai". Ir visi pradėjome linkniuoti tą "liaudį", kuri Lietuvos miestuose bei miesteliuose taip džiaugsmingai sveikino sovietų atžygiavusių kariuomenę. Kas gi, kad ne ta pati "liaudis" Kaune Laisvės alejoje dar prieš 1940 m. taip mieliai vartavo rusų kalbą, nes ši kalba buvo pasirinkta kaip kaukė jų tikram vardui paslėpti. Ir visi mes juokėmės pakaruoklio juoku, kalbėdami apie triumfališką "liaudies" dieną. Per 1940-41 Sovietų okupacijos metus Lietuvoje visiems jau buvo paaiškėję, kas ta išrinktoji "liaudis" ir išrinktoji tauta.

O kai 1941m. vokiečiai artinosi prie Maskvos, ten gyvenusioji gaušingoji liaudis suruošė didžiules de

LOS ANGELES Dailiųjų Menų Klubu susirinkimas, įvykęs p. p. Andrašūnų rezidencijoje liepos 11 dieną. Nuotrauka - L. Kančausko

MINDAUGERIS